

Szerkesztői iroda:
Kossuth Lajos-utca (Mária-ffy-ház),
 a hová a lap szellemi részét megillető köz-
 lények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
 Egész évre 32 korona.
 Félévre 16 korona.
 Negyedévre 8 korona.
 Egy hóra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
 ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Az a bizonyos Hoftiteltaxenfond.

Kolozsvár, október 31.

Egyik előkelő, s a kormányhoz
 közel álló fővárosi napilap utóbbi szá-
 mában egy hirt közölt ezen a címen:

„A Hoftiteltaxenfond és a magyar művészet.”

Ebben a kis napihirben igen komoly és egyben igen érdekes dologról van szó.

Ugy kell lenni, hogy vagy elke-
 rülte ez a sajtó többi organumainak
 figyelmét, vagy nem tulajdonítottak
 annak nagyobb fontosságot, mert bár
 már négy napja hogy megjelent, egyik
 lap sem szólott a kérdéshez, s még
 csak reprodukálni sem tartották érde-
 mesnek.

Pedig hát nagyon komoly és meg-
 beszérlésre igenis érdemes dologról van
 abban szó.

Az illető lap így adja elő a dolgot:

A Hoftiteltaxenfond nevű s Bécsben ke-
 zelt alaptól, mely rendjel-adományozás,
 udvari szállítói czim, megymás után járó
 illetékekből gyűlik össze, az osztrák kor-
 mány évente *négyszázezer forintot* költ
 művészi czélokra, mert ez ennek az alap-
 nak a rendeltetése. Mivel azonban ez kö-
 zös alap, amelyhez mi is hozzájárulunk,
 bennünket *37.4 százalék* illet meg belőle,
vagyis 137.000 forint — kétszázhetven-
négyezer korona évenként. Ezt 1867 óta kel-
 let volna kapunk, vagyis a *mi lucrum*
cessansunk az elmúlt 35 esztendő alatt
tízmillió korona. Jog szerint ennyit
 kellett volna a magyar művészetre fordíta-
 ni. Széduletes összeg ama csekély évi do-
 tációhoz képest, melyben a magyar mű-
 vészet a budget révén részesül, a melynél
 a kis Belgium éppen tízszer többet költ a
 művészetre. Nincs szálmalabb valami,
 mint a megfordított perspektíva, mint visz-
 szatekinteni a multba, s azon töprengeni,
 hogy mit lehetett volna művelni oly esz-
 közökkel, melyeket többé vissza nem ka-
 punk. Ezt a tíz millió koronát legalább
 aligha kapjuk vissza.

De mégis akaratlanul elképzeljük, hogy
 mivé lehetett volna vele fejleszteni a ma-
 gyar művészetet, mennyi gyönyörű mű-
 tárggyal lehetett volna ékesíteni az or-
 szág fővárosának parkjait és utcáit, men-
 nyire lehetett volna vele fejleszteni a mű-
 izlést a közintézetekben, iskolákban, ugy a
 fővárosban, mint az ország nagyob váro-
 saiban freskókkal, szobrokkal, képekkel,
 műipari tárgyakkal s így közvetve men-
 nyire lehetett volna segíteni a művésze-
 ken s mennyire szárnyat lehetett volna ad-

ni az ifjú tehetségeknek. Ezen tépelődni
 azonban most meddő dolog, s inkább azon
 igyekszünk, hogy a jövőre nézve biztosít-
 suk magunknak azt, ami jogosan a miénk
 s érvényesítsük igényeinket a Hoftiteltaxe-
 fond harminczégy és négy tized százalé-
 kára. Mert ha kvóta, akkor legyen kvóta
 nemcsak az adásban, de a kapásban is.

Olyan dologról vehet tudomást e hirtől
 a magyarközvélemény, a melyről mind-
 ekkorig tán igen kevesen bírtak tudomá-
 sással, holott szokosorosan megérdemli
 az ügy, hogy vele mennél többen fog-
 lalkozzanak.

E szerint tehát Bécsben kezelnek
 egy közöstermészetű alapot, amelynek a
 kvóta arányában 34.4 százaléka min-
 ket illet meg.

Ez az alap rendjel adományozások,
 udvari szállítói czimek és ehhez hason-
 latos díjakból gyűjtetik. A rendeltetése
 az, hogy ebből évenként 400 ezer for-
 rint művészeti czélokra használtassék fel.

Az osztrák kormány ezt az évi
 négyszázezer forintot fel is használja,
 ámde kizárólag és egészében osztrák
 művészeti czélokra, holott ennek a kö-
 zös alapnak vagyis abból az elkölthető
 évi négyszázezer forintnak 34.4 száza-
 léka vagyis évi 137 ezer forint minket
 illet, vagyis évenként ezt az összeget
 a magyar kormánynak kellett volna
 kiszolgáltatni, hogy ez a magyar mű-
 vészet céljaira fordítsa.

Ezt az alapot immár 35 év óta
 kezeli az osztrák kormány és költi el
 belőle a négyszázezer forintokat éven-
 ként hűségesen és önként érthetőleg —
 osztrák művészeti czélok istápolására.

Ezen idő alatt soha meg sem ki-
 nálta az osztrák kormány a magyart,
 a mi illetőségünkkel, a mit annál köny-
 nyebben tehetett, mert a magyar kor-
 mányok — ugy látszik — nem vettek
 tudomást erről a közös alapról és egyi-
 külnek sem jutott eszébe, a mi illető-
 ségünket követelni.

Igy történt meg tehát az, hogy
 az osztrák kormány ezen a 35 esztendő
 alatt ezen a címen éppen **tíz mil-
 lió** forintot vont el a magyar művé-
 szeti czéloktól.

A ki ismeri a magyar művészeti
 életet és a magyar állam pénz erejét
 és tudja azt, hogy a magyar kormá-
 nyok talán éppen az ország pénzere-
 jére való tekintettel a magyar művé-
 szeti érdekek megsegítésére és a ma-
 gyar művészet kifejlesztésére bizony
 vajmi keveset juttathattak, az előtt
 világosan állhat a kérdés, hogy mit
 lehetett volna tennünk ezzel, a tollunk
 jogtalanul elvont tíz millió forinttal, ha

kormányaink nem felejtik oda ezt a
 közös alapot és nem nézik el, hogy
 az osztrák kormány évenként a min-
 ket illető 137 ezer forintot is az osz-
 trák művészeti czélokra használja fel?

A magyar művészeti élet pangása
 egymaga is elég kiáltó bizonyíték a
 mellett minő nagy és káros mulasztás
 volt kormányainktól az, hogy ezt a
 tekintélyes összeget már 35 esztendő
 óta következtetnisen ott hagyták és ez-
 zel mintegy felszabadították az osztrák
 kormányt, hogy az osztrák művészetet
 a mi pénzünkön is felhizlalják, míg
 ezzel szemben a magyar művészet a
 csekély dotáció mellett ugyyszólva ma-
 gára hagyatva csak amolyan tengődő
 életet folytatson.

El sem tudjuk hirtelenében gon-
 dolni, hogy mennyire lehetett volna
 kifejleszteni a magyar művészetet, ha
 kormányaink ezt a minket jogosan
 megillető összeget évenként erre a
 czélra megszerzik és felhasználják.

Művészi életünknek mai siralmas
 állapotából való kiemelése hatalmas
 eszköz lett volna ennek az illetmény-
 nek a felhasználása és e helyen azért
 teszszük szóvá a dolgot, hogy kormá-
 nyunk nézzon utánna a dolognak és
 tegyen lépéseket arra, hogy az osztrák
 kormány a tollunk jogtalanul elvont és
 immár tíz millió forintot tevő összeget
 szolgáltassa ki.

Elsősorban tehát a kormánynak a
 kötelessége a multban illetéktelenül el-
 vont összeget visszaszerezni, másfelől
 pedig most már tudomást venni arról
 a közös alapról s sürgős intézkedéseket
 tenni, hogy ezt a közös alapot az osz-
 trák kormány legalább jövőre ne költ-
 hesse el kizárólag osztrák művészeti
 czélokra, hanem a mi abból minket il-
 let, azt adja ki nekünk.

Reméljük is, hogy a kormány ezt
 a kötelességet teljesíteni is fogja.

A nemzetiségi iskolák.

Wlassics miniszter látogatásai.

A közoktatásügyi miniszter megviz-
 gálta személyesen Brassó és N.-Szeben tan-
 itézeit, melyek három évtizede hozzád
 így szól — Ne sirassál ne zokogj értem
 anélkül — közel vagyok, veled vagyok, em-
 lékém — szivedben él — és oly jó itten
 lenni az égbén — örök napban, éj nélküli
 fényben. Ezt izeni neked — így beszél.”

LADY VALE.

Angolból fordította: AMICA.

(Folytatás.) (44.)

XIV.

Ponsonby eléggé értette az okot
 — Russellben veszélyes ellenséget ösmert fel
 — De Russell nem volt olyan tisztában a
 saját ellenséges indulata és bizalmatlansá-
 gának az oka felett. És igyekezett azt legyőzni.
 Mert nem volt e Ponsonby szives hozzá?

— Azt mondod, hogy nem maradsz
 itten? — kérde, a rendes hangba átmelve.
 Szép töled, hogy eljöttél és meglátogattál.
 Ha valaha kedved lesz ismét Valton udvarba
 előnni —

— Köszönöm — mondá Ponsonby, a
 mondat hátralevő részét megelőzve. Talán
 felkereslek. És most, isten veled! Hidd el
 nekem, hogy boldogságot kívánom. Ha
 rosszul értelmezett szavakat mondtam azt a
 barátság ügyében rosszul alkalmazott buzga-
 lomnak tulajdonítsd.

Russell lehajította a fejét és a két férfi
 kezét szorított.

Ponsonby távozott, azt mondva ma-
 gában —

— Nem elég jól csináltam, de sikerült
 egy éles tövissel hagyni hátra. Egy olyan
 szertelett érzékeny és tulságosan büszke em-
 bernél a milyen ő, soha sem lehet biztosan

zetekben kipuhatólja, milyen sikereket tud-
 nak felmutatni az állam nyelvének tanítása
 körül. Hogy mit tapasztalt s meg volt-e elé-
 gedve tapasztalataival, azt még nem tették
 közzé, de reméljük, hogy a miniszternek
 gondja lesz arra, hogy a mi kifogásolni va-
 lót talált az intézetekben, vagy azt, a mi
 tetszésére szolgált ott, azt a nyilvánosság-
 nak is tudomására hozza. Mert míg a kiér-
 demtel nyilvános dicséret biztatóság hat
 nemcsak az érdekelt intézetre, hanem a töb-
 biekre is, azonképen a jogos kifogások fel-
 tüntetése s a korrektívumok gyors és hat-
 hatós biztosítása feltétlenül ösztönzőleg hat
 azokra az intézetekre, hol hasonló bajok
 forognak fenn.

Mi a magunk részéről legmelegebben
 üdvözljük Wlassics miniszter legújabb el-
 tökéltét, hogy az ugynevezett nemzetiségi
 gőczpontok oktatóintézeteit sorba vizitálja.
 Ha nagy fáradsággal jár is az ilyen szemle-
 utazás, annyi bizonyos, hogy nagy ered-
 ménnyel jár s így az ország s a nemzet
 elismerésére számíthat az a miniszter, ki
 nem riad vissza ettől a fáradságtól.

Lám Balázsfallván, Brassóban és Nagy-
 szebenben mindenütt nagy tisztelettel fo-
 gadták a minisztert s ugyanilyen tisztelet
 várja őt Ujvidéken, Beszterczén, Segesvárt,
 szóval mindenütt, ahol a nemzetiségi intéze-
 tek vannak. Ha e helyeken a miniszter
 maga közvetlenül tapasztalja, hogy az inté-
 zettartó felekezet nem tesz eleget kö-
 telességének s nem tanítják kellő erőlyrel
 a magyar nyelvet, s ott mindjárt előszóval
 ki is fejezi s menten intézkedik a hiány
 gyors pótlására, akkor ennek kell, hogy a
 lehető legjobb eredménye legyen.

Istenem, ha már harmincz esztendő óta
 minden közoktatásügyi miniszter személye-
 sen látogatta volna ezeket az intézeteket s
 lealkudhatlan erőlyességgel sietett volna a
 hiányok pótlására, ma már de másképen ál-
 lanánk!

A kormány — bajban.

A király haragja.

Az ujonczlétszám emelését tárgyzó ja-
 vaslat úgy látszik komoly bonyodalmakat
 fog felidézni.

Emlékeztetünk még arra, hogy a mikor
 a véderő bizottságban és pártklubban is nyil-
 vánalóvá lett, hogy a javaslat elfogadása
 lehetetlen, Széll Kálmán kihallgatásra jelent-
 kezett, megemlítvén sürgönyében azt is, hogy
 a katonai törvény-javaltat ügyében szeretne
 jelentést tenni a Felsőnek.

A király azonban azt közölte a mi-
 niszterelnökkel, hogy nem az ő jelenléte ki-
 vánatos, hanem az, hogy *Fejérváry* menjen
 Bécsbe.

Igy történt aztán. hogy Fejérváry ti-
 tokban Bécsbe utazott. Ott aztán a katonai-
 miniszterek tanácskozásán ujból is konsta-
 tálták, hogy a póttartalékos javaslat csak a
 miniszterelnök ötlete s hogy a katonák nem
 is kívánták az ujonczlétszámnak ily emberte-
 len formában való fölemelését.

A honvédelmi miniszter a tanácskozáson
 még azt is kiemelte, hogy ő az ujonczlétszám
 emeléség elő tudta volna teremteni a szük-
 séges emberanyagot a nevelő intézetek mel-
 let alkalmazott legénységből s egyébb, a
 tényleges katonai szolgálattól elvezényelt
 elemekből.

Elhatározták egyuttal, hogy ezt a ja-
 vaslatot elejűk s visszatérnek az eredeti
 ideára, az ujonczlétszám nyílt fölemelésére.

A katonai-javaslat megbukása óta nem
 volt Széll Kálmán a királynál.

Br. Fejérvári a királynál.

Budapestről értesitenek, hogy Fejérvári
 báró szerdán, Bécsbe utazott.

Báró Fejérvári utazásának főczélja, hogy a
 próttartalékosokról szóló javaslat felől az
 illetékes körökét tájékoztassa. Bécsi időzése
 alatt újabb megbeszélések lesznek a teendő
 felől.

Politikai körökben azt mondják, hogy
 a hadügyi kormány a követelésekből nem
 enged s amennyiben a póttartalékosokról
 szóló javaslat nem vihető keresztül, az a ki-
 vánság nyilvánul *felsőbb helyen, hogy az
 ujonczmennyiség fölemelésére terjesszenek
 elő ehelyett haladéktalanul javaslatot.*

A terv élénk vitákra ad alkalmat s azt
 látják benne, hogy minden áron *emelni akar-
 ják a katonai érdekekért való áldozatokat,
 amiket Magyarország már most is alig bír
 meg.*

Nagy megütközést kelt az a törekvés,
 hogy Széll miniszterelnök a kérdés ily meg-
 oldását vívmánynak akarja feltüntetni, holott
 ez még az előbb tervezettnél nagyobb és
 állandóbb megterhelést jelent.

Megrendelésre.

Az igazgatóság a kormány pártban teg-
 nap még szövegetezett.
 Fölöttébb rossz néven veszik, hogy sok
 félhivatalos egyszerre támadja a kormányt,
 hogy vonja vissza egészen a póttartalékosok-
 ról szóló javaslatot és nyújtson be a helyett
 másik javaslatot, amelly magát az ujonczlé-
 tszámot növeli. Egyuttal e lapok ezt, mint
 valami fölöttébb üdvös dolgot ajánlgatják az
 országnak.

Erősen rosszallják az eszmének ily mó-
 don való lanszirozását perhorreszkálják az
 újabb katonai terheket egyáltalán.

Izgatottan vitatják, hogy ha az ily el-
 járás valamivel emberségesebb is, de azért a
 rémrossz gazdasági helyzet, mely most már
 az állam háztartásában is kifejezésre jut —
 azoknak az újabb terheknek az elvállalását
 is kizárja.

TÁRCZA.

Emlékezet.

I.

Szép márcziusi hajnalon, a barna, hi-
 deg rögön kereszti, piciny fehér fejét ki-
 dugta egy parányi hóvirág.

Körülnézett, dideregve borzongott össze.
 Hideg volt. — Cipős szél zordanon sivitott,
 megrázva gyöngé szirmait. Lila ködfátyol,
 fehér párázatok takarták el a napot. Enyhe
 meleg sugar nem szállt felé. Csillagok har-
 mat gyöngyök, dérré fagytak [sápadt leve-
 len. Alig eszmél, már is szenved. Álma-
 dozva hajlja le fehér kelyhét; jött és el-
 ment. Elmult és nem élt.

Halvány kis virágom, miért hagytad
 el a puha meleg földet? Jobb volt ott ne-
 ked, nem érezted itt fölnt, mi a fény, mi
 a meleg. Napsugár nem csókolt, lágy fuva-
 lom nem játszott veled!

II.

Szép márcziusi reggelen fehér szárnyu
 angyal kopogtat az ablakon karjaiban pi-
 cziny édes gyermek. Beröppen a szobába,
 könnyű terhét leteszi a halvány, boldog
 anya keblére.

Elbucszik előbb. Csókolgatja, alig tud
 megrágni tőle. Reá hajlik sug valamit a
 fülebe.

Mitmond neki? Az anyja aggódva lesi.
 — Ugy rémlik azt sugta: — nem sokára
 érte jön elviszi.

Mulnak a napok, követi a hajnal az
 éjt, az estét a regg. — Kis leánya kék sze-
 mében látja az anya a menyországot.

III.

Mulnak a napok, követi a hajnal az
 éj, az estét a regg. Hervadnak a kis arczon
 a rózsák. Hiába öntözi könnyek harmata,
 vesztí fényét a szelid kék szem, hiába mo-
 solyog bele az édes anya; hiába, hiába! ..
 Hervad és végre lehull rendre minden róza
 szirmo. Halvány fehér lesz a kis arcz. Fá-
 radtan csukodnak le a szemek. Alszik —
 elaludt örökre. . .

IV.

Ezüstös koporsóban kék virágból font
 koszorúval fejn, fekszik a drága kis halott,
 az édes szende gyermek, Nem szenved
 többé. Csendes, nyugodt, fehér.

Zsongnak, bonognak a harangok, busan
 szivettépőn. A bánatos anya, néma fájdal-
 ommal hallgatja. Köny pereg le sápadt ar-
 czán, fekete fátýolán kereszttől csillagva.

Évek multak rövid perczek. Itt állott ő
 nem régen. Fehér ruha volt rajta, fehér fá-
 tyol takarta, myrthus volt a fején mosoly
 az ajkán. Szemében remény. Átváltozott
 minden — fehérből fekete — édes mosoly-
 ból keserű köny lett.

V.

Csöndes holdas este, lágy szellők kel-
 nek. Rebben az éji lepke, csillag a fénybo-
 gár. Egy kis sir felett sóhaj, sohajzó száll.
 Kicsiny kis hant alig látszik. Tenger kincs
 van mégis bele zárva. . . Fenyő galyon pi-
 henő kis koporsó benned van vesztett re-
 mények keserve, fájdalma. Hajladozik a vén
 tölgyfa felette; ága suttog halkán, csönde-

OMEGA.

SZEPESVÁRI ALADÁR

órák és ékszerész

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-u. 11.

OMEGA.

OMEGA.

Kittinő minőségű valódi schweiczi **Omega, Longines, Tavannes, Vatch, Bonheur, Hungaria** gyártmányu **szab, inga, asztali, fali, ébresztő, disz** órák raktára. Ugyiszintén raktáron van mindennemű **arany, ezüst ékszer** ugyanis: **gyűrűk, függők, brossok, mell-tűk, jujuk, medalionok, karkötők, óraláncok, nyakláncok és lorgnok** láncok. Továbbá ezüstneműek: **tálczák, poharak, czukortartók, evőeszközök.** — Azonkívül china ezüstben nagy raktár: **gyertyatartók, gyümölestartók, kenyérkosarak, vajtartók, czukortartók, evőeszközök.** Nemkülönböztetve **alkalmi és menyasszonyi** ajándékok nagy választékban. Mindennemű **órák, ékszerek** javítása jótállás mellett. 849. 19—100.

A civillista.

Mennyit költenek belőle Magyarországon.

A „Budapesti Hírlap“ érdekes adatokat sorol fel, hogy a civillistából 4 millió hatszázötvenezer forintból, az az 9 millió háromszáz ezer koronából mennyit költ az udvar Magyarországon?

Ime:

1. A magyar udvartartás költsége 1867 óta meg van állapítva fix összegben, a mely azóta nem változott. Ez az állandó összeg: 360.000 forint — 720.000 korona. Ez az összeg szolgálat budai királyi palota építésére és fennntartására s a magyarországi várkastélyok (Gödöllő) fennntartására.

Ebből az összegből épült a királyi várpalota Budán. Megmondjuk, hogyan. Az említett 360.000 forintot sokáig el nem használták, úgy hogy milliók halmozódtak föl. Ebből a pénzből fogtak hozzá Wekerle kormánya idejében a palota építéséhez s elkészíteték a krisztinavárosi szárnyát. De a felgyülemlett összeg nem volt elegendő az egész palota megépítéséhez. Ekkor Bánffy báró miniszterelnök keresztülvette, hogy a pénztári készletekből adtak erre a célra kölcsön tíz millió forintot oly feltétellel, hogy a civillista kamat nélkül téríti vissza a kölcsönt, évi 330.000 forintos részletekkel. Az a 30.000 forint, mely a fixrozott háromszázhatvanezerből megmarad, fennntartási költségül szolgál.

Ebből következik, hogy a királyi várpalotát voltaképpen a magyar állam építi. Mert a tízmillió kölcsönnek négy százalékos kamata (évi 400.000 forint) több annál az egész összegnél, a melyet a civillista a királyi palota építésére és az összes magyarországi várkastélyok fennntartására megállapított, állandó természetű kiadás gyanánt.

2. E második nagyobb összeg, a mely Magyarországon a civillistát terheli: 290.000 forint — 580.000 korona. Ez összegből fedezik a színházak szubvenzióját, az udvari párholyok bérletét és mindennemű kulturális kiadást a király nevében. Ezt az összeget ezek a kiadások fölül nem haladhatják.

3. Magyarország udvarnagjának és személyzetének illetménye: 12.000 forint — 24.000 korona.

4. A budai palotában alkalmazott cseleedség illetménye. Néhány ezer forint.

5. A budai és gödöllői várkapitányok és személyzetüknek — néhány mérnök — továbbá az udvari vadászoknak illetménye: összesen mintegy 25.000 forint — 50.000 korona.

6. A magyar testőrség fennntartásának költségét a civillista fedezi, a magyar gárda-alap jövedelmén fölül. Az összeg körülbelül hatvan-hetvenezor forintra rug évenként.

Ezek a főbb tételek, a melyek együttesen mintegy 760.000 forintra rugnak. Ehhez járul a Magyarországon lakó királyi hercegek járandósága a civillistából; három királyi herceget és fejenként 50.000 forintot számítva, ez 150.000 forintot ad. Ez az összeg is tehát benn marad az országban. Ide számítva azután évenként átlag egy udvari bál Budán, továbbá a király magyarországi tartózkodásának költsége. Hogy ez micsoda kiadással jár, azt senkinek tudja; de hogy sok kiadás nem esik Magyarországra az bizonyos, mert hiszen a király asztalára nemcsak a húst, hanem még a vizet is Bécsből hozzák. De bőven számítva ezeket a költségeket, körülbelül egy millió, vagy legfeljebb másfél millió forint lehet az az összeg, a mely az ötföldi millió magyar udvartartási költségből évenként Magyarországon marad. Ha kétannyit költené az udvar Magyarországon az általunk viselt teherből, akkor is aránytalanul csekély volna az az összeg, a mely a civillistából az országban marad, ahhoz képest, a mi a magyar királyi udvartartás címén az országból kívándorol.

Mégis való igaz, hogy a király nem jön ki a jövedelméből. Az előbbi évtizedekben, a mikor még kisebb volt az udvar kiadása, megtakarított a király a civillista révén 14 millió forintot, már ezt is elköltötte. Kellott a megszapordított udvartartásra, a királyi hercegeknek és Bécsnek. Ellenben Bécsre roppant sokat költ az uralkodó. Ott csak az udvari színházak eltartása évi egy millió forintjába kerül.

A B. H. fenti adatai most már csakugyan köteleességévé teszik a parlamenti ellenzéknek, hogy minden parlamenti eszközzel harcoljon a civillistának tervbe vett 2 millió felemelése ellen.

Darányi miniszter a Székelyföldön.

Sz.-Udvarhely, okt. 30.

Darányi Ignác földmívelési miniszter tegnap kíséretével együtt a fogarasi ménes-intézetből előre küldött kocsikon teljes kielenczven kilométernyi état tett meg Marosvásárhelytől Nyárad-Szeredán át egészen Parajdíg. A minisztert a parajdi határon Hollai Arthur Udvarhelymegye alispánja

és Damokos Andor dr. főispán a megyei urakkal együtt fogadta. Parajdon Demeter Lőrincz főszolgabíró üdvözölte a minisztert. A beszéd után fenyőgalyakból illészen összerott diadalíven keresztül Benedek Kálmán bányanagy házához ment a díszes társaság obédre, hol igazi székely vendégszeretet fogadta a minisztert és kíséretét.

Három órákor Korondra rándultak át, hol Gáspár Gyula fűrdőtulajdonos kalauzolta a minisztert s neki emlékül egy arragonit urnát ajándékozott. (Az arragonit az ottani savanyuvíz kórákományának egy márványszerű képződése.) Szűrküetkor a hegyeken át Székely-Udvarhelyre rándultak át s mert sötét volt már, két lovas kezében tartott lámpákkal elől haladt, hogy az utat megvilágítsák. Bár a miniszter minden ünnepeletést eltiltott, az ut mentén: Pálfalva, Farkaslaka és Szentlélek községek ki voltak világítva s még a szegények is, kiknek gyertyájuk nem volt, az ablakban fa- és papírdarabokat gyújtottak. Az utcákon csakugy hemzsegett a nép s a falukban lelkes üdv és éljen kiáltással fogadták a minisztert, kiben a nép rendkívül bizalommal eltelve, az állam segítő kezét látja. A miniszter és kísérete este 7 órákor ért Székely-Udvarhelyre, hol bár szónokok nem üdvözölték a minisztert, de csupa felzúdulótt és kivilágított város — többször beszéltek minden élő szónál.

Székelyudvarhelyen a miniszter a főispán vendége volt, ki tiszteletére szűkebb körű vacsorát adott.

Ma reggel 9 órákor az Udvarhely vármegyei gazdasági egylet gyűlésén vett részt, melyen Hollakó főispán, az egyesület elnöke üdvözölte a minisztert s átadta neki az egyesületnek a székely mentési akció tárgyában megszerkesztett memorandumát, melynek pontjai a következők: Az erdélyi legelői fennntartására alakuló községi szövetkezetek támogatása. Szarvasmarha, juh és sertés tenyésztálattok beszerzése. Hosszabb lejáratu államkölcsön. Gazdasági körök részére a székely falvakba olcsó gazdasági gépek. Bizonyos községekbe alagszövetési prések. Vasúti tarifa kedvezmények a székelyföldi terményekre. A székely hitelügyek megjavítására; a földhitelintézetű memorandum végrehajtása. Udvarhely maradjon a segesvári állattenyésztési kerületben. Végül gazdasági szaktanári és mérnöki felügyelői állás szervezése.

A miniszter a meleg üdvözlést a kormány nevében, a mely állandó rokonszenvvel foglalkozik a székelykérdéssel, megköszönve, örömet fejezte ki a felett, hogy a gazdasági egyesület miudazon eszméket, a melyek gyakorlatiak és meg is valósíthatók, vetette fel, egyben jelezte, hogy nemcsak a központban, hanem vármegyénkint is lehetővé fogja tenni, hogy az érdekeltek véleménye mindig kifejezésre jusson, mert a székelykérdést nemcsak a székelyek javára, de a székelyekkel együtt óhajítja eredményre vezetni.

A miniszter ezután Damokos alispánal, Ugron János képviselővel, Sperker Ferencz, Ugron Zoltán, Dániel Lajos dr., Török Albert és Szabó Istvánnal a székely mentési akció tárgyában hosszás beszélgetést folytatott. A minisztert a nép mindennit mint a székely nép megmentőjét üdvözölte és lelkes éljenzés kíséri minden léptét.

Ma délelőtt fél 11-kor Oldfaluba ment a miniszter, hogy megtekintse a közeli homoródi fűrdőtelepet. Délután onnan kocsin Csikszeredába utazik.

Nyilatkozat.

A magyar nyelv az aradi román szeménáriumban.

A következő nyilatkozat külsőre kérték fel bennünket: Becces lapjában „A magyar nyelv elmagyarosítása az aradi román szeménáriumban“ című alatti egy régebbi hivatalos kiküldetéssel kapcsolatos közlemény jelent meg. A szerkesztő ur szíves engedelmével, az igazság érdekében kötelességemnek tartom helyreigazításukon kijelenteni, hogy én olyan tartalmu jelentést, a melyenre a szóban forgó közleményben hivatkozás történik, az aradi gör. kel. román tanítóképző-intézetre vonatkozóan egyáltalán nem tettem. Ellenkezően, a magyar nyelv oktatását illetően jelentősebben a legjobb eredményről számoltattam be. Kiküldetésem alkalmával semmi törvényesítéssel határos vizsgálatot senki részéről sem észlelhettem. Sok úry tapasztaltam, hogy az igazgatói szavaknak az aradi román tanítók, komoly és buzgó tanfőriak; magyarul tökéletesen beszélnék. Az állami felügyelettel szemben pedig úgy a tanári testület, mint az egyházi főhatóság a legteljesebb lojalitást és előzékenységet tanusította.

Dr. Jancsó Benedek

LEVÉL.

Miniszteri látogatás.

Ny.-Szt.-László, okt. 30.

Nyárad-Szt.-László községbe Darányi Ignác földm. miniszter 29-én reggel 8 óra után érkezett meg igen fényes kísérettel. Ott láttuk Sándor János székely kormánybiztost, Dr. Molnár Gábor főszolgabíró, az alispán, h. főjegyzőt és a nagybirtokosok közül igen sokat. — Már érkezése előtt jelezte volt, hogy a miniszter minden hivatalos fogadást ellen tiltakozik, de azért községünknek lakossága ünnepi ruhát öltött, s szeretett papjukkal megjelent, hogy kifejezzék örömlüket a látogatás felett.

A megérkezése pillanatában, a lakosság vezetőjét, a papot a miniszter magához szólította, így szólt: „jöjjön legalább kézfógaáll adjunk jelt arról hogy együtt találkoztunk. — Ezután leszállott a kocsirol s bement a községi bíró házába. Itt minden szobát rendre megjárt, megnézte a kiváló székely szötteket, tűzőlöt, téli és nyári konyhát. A szép székely szöttek nagyon meglepték, a tisztasáért nagyon megdicsérté. Innen kiment az istállóba, megvizsgálta a marha állományt, meg a gabonát, megnézte a buzát, árpát, nagyon tetszett a kiváló szép buza és árpa.

Elindulásakor egy csinos székely leány

Adorjáni Krisztina egy szép virágcsokrot adott át. — Ezen ajándékot igen kedvesen fogadva, emlékül etette, mely után éljenzések között a díszes kocsin elrobogott.

n. s.

A „Kreutzer szonáta“ hőse.

Tolstoj regénye.

Tíz esztendővel ezelőtt óriási szenzációt keltett az a pör, a melyrol akkoriban hasábokat irtak a lapok „Kreutzer szonáta“ czímen.

A bűnpörnek Schreiber Mór vasbutorgyáros volt a hőse, a ki egy csodaszép vidéki leányt vett feleségül.

Az asszonyt: Figdor Adélt hitlenséggel gyanúsította az ura és eltökölte, hogy megölje. Mielőtt azonban végrehajította volna tervét: elküldte vidéken nyaraló feleségének Tolstoj „Kreutzer szonáta“ című regényét.

Az asszonyt kellemesen lepte meg az udvarias férj figyelme, csak azt furszállotta, hogy a regény ama sorai, melyekben a szerző a féltékeny férj tételődéseit festi és gyilkos merényletét írja le: *czeruzával alá vannah húza.*

Néhány nap mulva aztán kiderült a czeruzával megjelölt sorok titka. Schreiber heves családi jelenetet rögtönzött s többször rálött a hitvesére.

A szenzáció pör azzal végződött, hogy Schreiber öt esztendői fegyháza ítélték. Mire Schreiber kitöltötte büntetését, Figdor Adél elvált tőle, maga Schreiber pedig tönkre jutott.

Most Szombathelyről érkezik hír felőle. Schreiber ugyanis büntetésének letelte után Szombathelyen vasbutorgyárat alapított Imhof Gusztávvval, de a vállalat nem prosperált és Schreiberék 65.000 passzívával csődbe kerültek.

A szombathelyi törvényszék aztán tegnap hamis bukás miatt elítélte Schreiber Mórt félévi börtönre, a társát pedig kilencz havi börtönre.

Bélyegtolvaj herceg.

A czár rokona börtönben.

Szinte hihetetlen és mégis valóság az a hír, hogy az orosz czár egyik közeli rokona pár nap óta a liszaboni városi fogház lakója, különféle tolvajokkal és rablókkal együtt, akiknek azonban ez talán kevésbé fáj, mivel sohasem élvezte a fényes pétervári császárpalota kényelmét, mint legújában beköltöztetett társuk. A részleteket így írják a portugál fővárosból:

Néhány hónappal ezelőtt ideérkezett egy kiválóan előkelő megjelenésű fiatal ember, aki Oretchet hercegnek nevezte magát, s aki rövid idő alatt a legfelsőbb körök szívesen látott vendége lön. Beszédgetései közben sokszor rejtélyes célzásokat tett magasrangú származására s leveleket is kapott Szt.-Pétervárról, a melyeknek borítéka az orosz császári sással volt ékítve.

Egy nap aztán a fiatal ur elhagyta lakását: egy szállót, anélkül, hogy fizetett volna, sőt magával vitt még néhány ezreket éró bélyeget is, melyeket egy barátja: a spanyol Castilló adott át neki pár napra, megtekintés végett. A spanyol feljelentést tett a rendőrségen, mely izóbe vette a herceget és el is fogta a spanyol határnál. Visszahozták Lisszabonba, ahol a fogoly az orosz nagykövettel akart beszélni, a mi meg is engedtek neki. A beszélgetés négy-százötöt történt s befejezése után a nagykövet igazolta a rabot, mint Romanovsky Miklós herceget, aki a czárnak közeli rokona.

Romanovsky beismerte, hogy a szálloda költségét nem fizette ki, mivel nem volt pénze, — de a bélyegekre nézve azt mondja, hogy nem akarta ellopni, csak visszaadásukat felejtette el.

A liszaboni rendőrség a czár rokonát nem bocsátotta szabadon, hanem fogva tartotta, míg az esküdtszék dönt sorsa felett.

Egyleti élet.

Meghívó. A vörös-kereszt egylet Kolozsvár város választmányának intéző bizottsági tagjai f. év november hó 2-án vasárnap d. e. 11 órákor, a megye ház kis termében tartandó ülésre tisztelettel meghívjuk.

Kolozsvárt, 1902. okt. 30.

Br. Wesselényi Istvánné, Dr. Benel János, társelnök, titkár.

„A Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club“ elnöksége felkéri a club t. tagjait, hogy tagdíjukat november hó 10-ig okvetlenül létesítsák szavazatjuk azzal is inkább, mert addig torna és vívó szerek be nem szerzése miatt s addig a club rendes működését sem keztheti meg.

Tagsági díj egész évre 4 korona, mely naponta kény. d. e. 10—12-g s d. u. 2—7-g az Egyetemi-Kör (Kossuth Lajos-utca 10 sz.) elnöki irodájában Szondy István főtitkár, h. pénztárosnál fizetendő.

A belga udvarból.

A szegény kis hercegnők.

Mióta Lipót belga király oly durván bánt a leánnyal, Stefániával az anyja ravatalánál, a lapok folyton foglalkoznak a belga királyi udvar titkaival. Legújabbban a londoni „Modern Society“ című lap foglalkozik a belga királyi udvarral s a többek közt a következőket írja:

Lipót királynak enyhébben kellene illekeznie a leányai fölött, mert jól tudhatná, hogy azoknak a különös nevelése miatt az elhunyt királynét sok szemrehányás illeti.

A királyné ki nem állhatta a leányait s mióta egyetlen fia a trónörökös meghalt rájuk se tudott nézni többé.

Szigorúsága példabeszéd volt egész Brüsszelben, ahol mint a „szegény kis hercegnőket“ emlegették annak idején. Egy alkalommal valóságos komplott támadt a királyné ellen, hogy őt megpuhítsák és rábírák, hogy a lányait jobban öltöztesse, ne mindig abba az egy fekete gy-

pot ruhába. A király és az udvarhölgyek mind részt vettek ebben a komplotban, amely pár hétre egészen fölforgatta a palotában a rendet.

A királynak heves jelenetek után sikerült végre elérnie annyit, hogy a leányainak, akik örökösen a palotába voltak bezárva, megengedte a királyné, hogy zenét tanuljanak a konzervatóriumban s így legalább kétszer hetenkint kikocsizhattak a városba s emberek közé juthattak.

Clementine hercegnőt még mintha valamivel jobban szívelte volna a királyné, de ez a szeretet sem volt tulságosan nagy. Nem lehetett csodálni tehát, hogy amikor a hercegnők férjhez mentek, szinte mértéktelenül élvezték a szabadság gyönyörűségeit. Luja hercegnőben olthatlan vágy öbödött a ragyogás, a szereplés iránt. A hercegnők sorsa különben sokkal ismertebb, semmint külön kellene azt most elmondani, Lipót király — így fejezi be a londoni lap cikkét — jobban tenné, ha békésebben érezné a leányai iránt, akiknek hibáit csak az elhibázott nevelés okozta.

SZÍNHÁZ.

<

Királyfogás. Ez a kissé avultas operette, melynek színei jelentékenyen fakultak a haladó idő árján — csinált telt házat tegnap este. A halás közönség szívesen tapaszt egy-egy szebb melódianak, rozoga, elcsépelt, szörnyen szellemtelen kuplénak s csak a nagyon leszállított igényeket kielégítő színjátásoknak, kik — javarészt — szerényke tehetséggel, előadási készségekkel csikartak ki a közönségtől némi felmelegedést, tapost, ujrátapást, sőt — virágot. Hiába, a kolozsvári közönség még mindig erősen vágyódik egy-egy sikeresebb énekes est után, melyben oly ritkán van részünk a személyzet fogyatékosága és arra nemvalósága miatt. S ha néha beteljesül elbeli vágya, kielégítetlenül távozik, mert színházunknak nincsen egyetlen tagja, főleg a nők között — ki érdeklődésünket állandóan fenntartaná, jobban mondva állandó és erős vonzóerőt gyakorolhatna, ha kiválóbb sulyt fektetnének az énekes darabokra. Ezeket konstatáltuk tegnap este is, melynek ensembleja igénybe vett három primadonnát minden plauzibilisebb siker, frappansabb hatás nélkül. Ilyen erőkel pedig az énekes darabok nem prosperálhatnak — pedig ez jelentékeny ökonomiai sikert jelentene, a mi a mostani pártfogást tekintve erősen meg-szívelendő . . .

Vécsei, Kassai, Dezséri sikeres alakításain kívül kevés jól mondhatunk a többiekrol. *Sugár* Aranka nélkülözött minden elevenséget, szükségelt frisseséget, üde bá-josságot. Mód felett üres és monoton volt. *Szabó* Mariska és *Garzó* Adél leszámítva az utóbbi meleg, színes, puha hangjának gazdagon árnyalatos voltát — néha az alakítás legelőmőbb követelményeinek a nemtudására bizonyítottak. Elavult, satbadobott, dőn primadonna trükkökön élkösködtek mindany-nyan. Semmi egyéni vonást, az önálló felfogásnak egyetlen nuánstát sem lehetett felfedezni játéklukban mely lanyha, ötletlen és nehéz mozgású volt. A közönség pedig még a tegnapi tartózkodásában is szörnyen elnéző és könyörületlen volt. (f.)

*

A holnapi ünnep alkalmából két előadás lesz a színházban. Délután a „Kurucz fűrfang“ este a „Két pisztoly“ kerül színre.

*

Vasárnap délután „A dezentort“-t este pedig „Pelhő Klári“-t adják, részben új szereposztással.

*

Hunyadi László. A most folyó magyar cyklusnak első opera előadása kedden lesz, melyen Erkel legszebb dalműve, „Hunyadi László“ kerül színre.

*

Bejezi György vendégszereplése. Hunyadiában két tenor szerep lévén Megyeri igazgató Bejezi Györgyöt az aradi színház tenoristáját hirta meg két fellépésre. Bejezi Hunyadi Lászlót fogja énekelni.

*

A magyar cyklus befejezése. Az október 1-je óta folyó magyar cyklus pénteken Madach „Ember tragédiája“-val fogják befejezni. A cyklusban addig még az Erkel operáján kívül hétón „A föld“ és esütörtökön Rákosi Jenő rég nem adott Aeosopus a kerülnek színre.

*

A rózsáslyi malom. Jövő vasárnap kerül bemutatásra Kacziány Géza pályanyertes népsziműve „A rózsáslyi malom“, melynek próbáit már megkezdtek.

*

Heti műsor.
Hétő: A föld.
Kedd: Hunyadi László.
Szerda: Hunyadi László.
Csütörtök: Aeosopus.
Péntek: Ember tragédiája.
Szombat: A dezentort.
Vasárnap: d. u. Arany ember.
este: A rózsáslyi malom.

*

Szathmáry Árpád síremléke. A nemrég elhunyt jeles színésznek, Szathmáry Árpádnak a ki a kolozsvári színháznak is hosszasan volt kedvelt tagja, a Kerespi-uti temetőben levő síra fölé emléket állítottak barátai és tisztelői. Gerenday Béla akadémiai szobrász mintázta a síremléket, melynek fölavatása ma volt. Ditrői Mór mondott emlékbeszédet, a Népszínház énekkara pedig gyászdalokat énekelt.

*

Vendégszereplés. Cs. Szeredából írják: Pozsolt Kálmánné Lukács Juliska a helyben működő szintársulatnál vendégszerepel. Tegnap este Sardou Viktor sziművében „Fedora“-ban lépet föl.

*

Sürgős esetben a ruhák 24 óra alatt készülnek.

Egyes pecséteteket is nagy sikerrel vesz ki.

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl.

ni napja csak a vásár tulajdonképpeni és vásári képe szombaton lesz, már is tökéletesen különbözik az egész városnak. A barokk város aron nagy számban található s elég megkülönböztető jelleme van a konyha veteményeinek, és csupán a káposztához jutnak olcsón gazdaszonyaik. Ugy látszik, hogy az esztendő a káposzta termelésnek kedvezett, noha azért a speciális kolozsvári töltött káposzta nem lesz olcsóbb, mert a sertés ára magasban áll. A vásár különben azt a benyomást kelti — hogy a kínálat mégis meghaladja a keresletet, a mi nyilván mutatja, hogy osztálykülömbőség nélkül a szegénység általános.

— **A vásár ragadozói.** A vásárok-nak általában vannak mindig ragadozói, akik könnyű szerrel szeretnek egy vagy más áruhoz jutni. A rendőrség már is sűrűn foglalkozik a kárvallokkal jelentésével. Csizma baromfi, ruhadarab már is ejtetett zsákmányul. A zsebnétszők is természetesen aközébe lépnek ilyenkor s azért jól teszi a közönség, ha a vásári tolongásban jól vigyáz a zsebére.

— **Mikor a lesz halottak napja, harangozás és kivilágítás?** A következő sorokat vettük:

Minden hét évben rendszeresen megtörténik, hogy november 2-án, midőn a minden meghalt hűveket imádkozunk, *vasárnapra esik*. Ilyen esetben halottak napja november 3-ára vagyis a következő hétfőre téteik át, s ekkor mutatattik be a gyász szentmise is az ezek utának a minden halottakért. Egerszernél pedig a harangokat is megelőző este 6 órakor húzzák össze s a *kivilágítás* is ekkor szokott történni. Minthogy az idén íly eset előtt állunk, vagyis nov. 2-án vasárnapra esik, *halottak napja* nov. 3-án vagyis *hétfőn* lesz, a harangok pedig vasárnap este 6 órakor húzzanak össze és a kivilágítás is a temetőben vasárnap este lesz.

— **Ésküdtészeki tárgyalások.** Több napra terjedő esküdtészeki tárgyalások lesznek a jövő hó 10-étől kezdve. A tárgyalások sorra kerülnek különböző bűnesetek. Így Mózes Gíton ellen gyilkosság miatt. Berký Péter ellen rablógylkosság miatt. A „Tribuna” című magyarfaló lap is újra foglalkoztatni fogja az esküdtészeket. Eddig már 4 pere van előkészítve a végítárgyalásra. És még több is van, a melyek majd csak később kerülnek végítárgyalásra.

— **Pénzkezelés az ev. ref. egyházkerületnél.** Az ev. ref. egyházkerület igazgató tanácsa nagyobb szabású adminisztratív reformot léptetett életbe a pénzkezelés terén. Ugyanis elhatározta, hogy pénztárát ezen időtől kezdve a „Magyar lezártól és pénzügyi bank kolozsvári fiókja” által fogja kezelni. Erre vonatkozólag az igazgató az igazgató tanács nevezett bank fiókkal szerződést kötött, mely szerint jövőre az az egyházkerület összes értékeit is kezelni fogja még pedig külön számlán, s ugy a kezelést mint az értékek őrzését díjtalanul végzi. Nov. 1-én tul tehát mindenemű fizetés a bankfióknál teljesítendő. A közeledő közgyűlés ezt a helyes reformot bizonyára helyeslőleg folytatja.

— **Szolga hiánya a kolozsvári kir. törvényszéknél.** A kolozsvári kir. törvényszéknél oly kevés a szolga személyzet, hogy a bírói kart egyáltalán nem képesek kellőleg kiszolgálni. E miatt a bírák, kik ott-hon is dolgozni kénytelenek, ók maguk kötelesek az iratcsomókat szállásukra cipelni. Ezt meg is kívánja tőlük egy erre nézve kiadott rendelet, amelyet a bírák magukra nézve nagyon sérelmesnek tartottak. Azért a szolga személyzet létszámát itt okvetlen szaporítani kell.

— **A perczes és a rendőrök.** Nagy kavardás történt tegnap a Hunyadi-téren, hol egy perczes megtámadott egy rendőrt. A heves dulakodás esti 7 órakor történt s elég nagy csődületet okozott. Egyik gyalogrendőr ép a Hunyadi-térnek ref. kollegium felé részén járklált midőn egyszerre nagy kiabálást hallott. A zaj irányába ment s ott két csavargó külsejű embert látott heves dulakodásban. Az egyik perczes volt. Kötelességéhez képest szétakart választani a viaskodókat. A perczes azonban nem tűrte a hivatlan közbeavatkozást a rendőrré támadt. Rávetette magát, sőt a bicskáját is kivette, hogy megsebezze. A megtámadott rendőrnek segítségül sietett még két társa. Az egyik, Jantó Ferencz rendőr lefogta a dühöngő perczest. Az azonban kiragadta magát s bicskájával *hosszu és mely sebet ejtett* a rendőr arcán. A vérengző perczes még többet is tett volna, ha a három rendőrnek nem sikerül valahogy közös erővel ártalmatlanná tenni és beszállítani megköltözve a napos szobába.

— **A dési állami gimnázium fiatalága Kolozsvárra.** Dr. Körösy György gimnáziumi igazgató vezetése alatt György Zsigmond, Husz Ödön, Cs. Lázár Ottó, Szádváry János tanárok kíséretében a dési gimnázium 6 osztálya Kolozsvárra zónázott a ma reggeli vonattal. A 140 növendék legelőször az erekye muzeumot tekintette meg. Annak kiállításait két óra hosszat tanulmányozta a fiatalág. Azután az egyetemi, természettudományi, régiségtáji, néprajzi gyűjteményeket tekintették meg. Gyönyörködtek a Mátyas-szobor imponáló alakjában, d. u. az Erzsébet sétatáron végig vonulva, 4 óra után induló vonattal vissza tértek. Helyesen teszik a vidéki iskolák, ha növendékeiket egy-egy fél napra behozzák Kolozsvárra, hogy a Mátyas-szoborban gyönyörködhesse.

— **Kolozsvári műjég raktár és a jéggyártás fejlesztése.** Raktárt épít Kolozsvár városa a műjég készlet elhelyezésére. A műjég raktár építéséhez már hozzá is kezdtek. Fávázás, deszkával burkolt kettős falazatu épület lesz ez, mely amerikai mintára a földszin fölött épül. A kettős falazat között levő részt fűrés pörrel töltik ki. A raktár négyzárad métermérete jég elhelyezésére lesz berendezve. Igen jó gondolat volt ennek a jég raktárnak az építése, a hova a készlet el lehessen helyezni.

Mint minden ember alkotta mű, ugy a légűtő és műjéggyár is tökéletesítésre szor

ul. A mészárosok igényeinek egy felele teljesen meg, ha kettős gép, fagyasztó és hűtő felszerelés lenne. Ekkor a mint az egyiknél csőrepedés, vagy egyéb baj áll be, rendelkezésre áll s munkába indíttatik a másik felszerelés. Így nem fordulna elő az a baj, a mi miatt a mészárosok több ízben oly nagy károsodtak, hogy t. i. a hus készletéből alkalmossal a légűtőben levő meleg miatt a hűtőjégkészítő és hűtő felszerelés azonban oly idővel egyelőre, Kolozsvár városa. Olcsón és prakt. legalább a légűtő segíteni úgy lehet, ha legalább a légűtők számára az állandó hideg temperatúrát biztosítjuk, még a most is több ízben előfordult üzemzavarok esetére is. Ezt pedig olcsón és könnyen biztosíthatja a város. Al-líson a légűtő minden cellájába vékony cink falazatu, vízvezetéssel ellátott jégártókat, melyekbe cellánként 40—50 hasáb jeget lehessen elhelyezni.

Ily módon, ha nem is működik valamely üzemakadály miatt a gép, a hűtőkamárák celláinak jégcskéreinyeit meglehet rakni jég hasábokkal s ezek egyenletes kisugárzása állandóan lehűti a levegőt. Egy m. mézsa jéggel 7 napon keresztül hűvösen lehet tartani a 15 cellát tartalmazó légűtő kamrát. Ugyanannyi jéggel a másikat.

Ezt a berendezést pár ezer koronával végre lehetne hajtani s a mészárosok minden károsítástól megmentének óva. Különböző elkövetkezik az idő nem sokára, főleg, ha olcsó villamos mozgató erőhöz juthat a város, hogy a jéggyártás a mostaninál kevesebb költségbe fog kerülni s így nagyobb lendületet vesz. Akkor a vidékre való szállításhoz a módja is lehetővé válik. Ha ezzel a kérdéssel, kellő utánjárással foglalkoznának ma is, a vidékre való szállítási módzatainak megtalálásával most is meglehetne kétszerezni a jégeladást s így a kettős műszaki berendezés lehetővé válnék. Mert a Kolozsvár—brassói vonal mentén levő városok kórházai (melyek a feltétlenül vegytisztja jégre első sorban reflektálnak), továbbá a mágnás udvarok, előkelőbb szállodák, kávéházak stb. tavasz-tól őszig naponta együttvége egy-két waggon jeget mindenesetre átvénnék.

— **Szent Antal felolvasó estély.** A Szent Antal árvamenház javára rendezett felolvasási sorozatban tegnap délután tartott meg az idei második felolvasási estély, melyen ezuttal is igen szép számú és előkelő közönség jelent meg. Az estély főnyújtóját dr. Márki Sándor egyetemi tanárnak nagy érdekű felolvasása képezte „Magyarok mind-szentje” szímen. A rendkívül érdekes megírt felolvasás mindvégig egészen lekötötte a hallgatóság figyelmét. A tudós professzor felolvasása végén lelkesen megjelöntek. Az estély során *Kádbé* Teréz k. a. „Az Esztergomi szentkép” és *Cseke* Vincze joghallgató „Szent István unokáihoz” című költeményt szavalták el általános tetszés és sűrűtapsok között. Közben a Mária énekkar „Isten a magas égbén” „Redemptoris mater” „Ecce panis” és „Édes Jézusom” című dalokat adta elő zajos tapsok kíséretében.

— **A kolozsvári földészek öröme.** Szvacsiná Géza polgármester ma d. e. 10 órakor a földészek küldöttségét — Tóth Tamás ev. ref. énekvézért — Díszögi Ferencz, Páll Sándor és ifj. Szabó József — valamint a koszorút átnyújtó Albert Márczella, Páll Zsuzsanna, Vincze Márczella és Bányaí Eszter földész leányokat a polgármesteri hivatalba maga köré gyűjtötte, hogy az illetőkkel a legfelsőbb helyről érkezett köszönet leiratot közölje. A polgármester örömtől sugárzó arccal, meleg szavak kíséretében adta átértesre a küldöttségnek, hogy azon buzakoszorúért, melyet a kolozsvári földészek hódolatak jeléül ő felségének október 12-én nyújtottak át — a király személyét képviselő Ágost királyi főherceg urnak a legmagasabb helyre juttatás végett — Ő felsége a magyar király a legmagasabb köszönetét nyilvánítja és ezen loyális hűségüknek a nyilvánulását a legkegyelmesebben fogadja. Végül a polgármester szívélves kényszerítés s buzditó bucsu szavainak kíséretében a küldöttség szét osztott megvinni az öröndetes hirt a kolozsvári földészeknek.

— **Dohány csempész Kolozsvárt.** Egy furfangos dohány csempész csipett nyakon tegnap a kolozsvári pénzügyőrség Stern Jenő bukkott debreczeni kereskedő személyét ki mint a vallatásból kitűnt jogellenes üzti titkos mesteréget. Stern Jenő a napokban érkezett meg Kolozsvárra egy rakás csempész dohánnyal, melynek értékesítését megkezdte a vásár alkalmával. Hogy eladott e addig sokat azt bizonyosan megállapítani nem sikerült.

A mikor a pénzügyőrség megneszelte a dolgot, mintegy 100 kiló csempész dohány volt nála. Stern Jenő rőtön letartóztatták megmozdították és kivallatták. Személyi azonosságát igazolta — de csempész kereskedő múltjáról nézve megtagadott minden felvilágosítást. Találtak nála mintegy 150 ft. készpénzt a melyet — nagy a gyanu — szintén ilyen jületekből szerzett magának. Átadták azután a rendőrségnek, hol a törvény szabta büntetésben részesítették.

— **Bürgerné, a meggyilkolt postás özvegye.** Bürgerné, a Kolozsvárt meggyilkolt postás özvegye nyomorban van. A postai igazgatóság részéről a szerencsétlen asszony csak havi 9 ft. nyugdíj kap. Ez nem helyes és nem igazságos, tekintettel arra, hogy férje szolgálat közben, önhíbján kívül vált szerencsétlenné. A keres. miniszter tegyen hivatalból előterjesztést ha szükséges a kabinét iródnál, hogy az állam e hű szolgájának özvegye ellátását a Felső kegyű díj címén a mostani ellátás kétszerezése emelje fel. A szegény özvegy egy husz éven felüli kereset képtelen hűlye fiát is kénytelen tartani. Azonkívül még egy kiskorú gyermekének eltartása is az ő beteges vállára nehezedik. A társadalom humanus érzései egyénei gyűjtést rendeztek a szerencsétlen asszony

számára. A gyűjtés eredménye az, hogy az özvegy havonta 5 ft. kamatot kap, a melyet házbérre fordít. Sirva panaszkolta az özvegy szerkesztőségünk egy tagja előtt, hogy az ősszeg a legegyszerűbb módon való megélhetésüket sem biztosítja, habár a bizottság nemes lelki pénztárnoka! Szekula Akos havonta egy-két frttal a magából megtoldja a havi járulékat. Nem igazságos dolog az, hogy ily rendkívüli szerencsétlenség esetén a kormány a megfelelő ellátás elől elzárkózik. Vuchetich Sándor posta és távírda igazgató tegyen ez ügyben előterjesztést a miniszternek. Tárja fel a helyzetet. Ismertesse a közönség hangulatát s a kétszeres ellátási díj folyóvá tételére vonatkozó szükségét. Addig is, a közönség jó szíve tegye lehetővé, hogy ez a szegény asszony, a téli időre fát és egy kis segélyt kaphasson.

— **Tudomásul.** A kolozsvári oltáregyesület ez uton is tisztelettel értesíti tagjait, hogy a rendes havi ismétlési ülést november második (nov. 9) vasárnapjára. Ugyanakkor a főoltár-szentelés ünnepét is, melyről részletek a későbbi programmal szolgálnak annak idején a vezetőség.

— **Magyar vivás.** Kolozsvár, október 1-től kezdve a magyar vivás alapos tanulására alkalmat nyílik Kolozsvárt. A torna-vívó épület nagy termében Kováry Arthur fiatal vívó mester fogja a testgyakorlatot kedvelő urakat s a nemes magyaritól a lovas sport nembe bevezetni. A vívó órák mindennap 6 óráról 7 óráig tartanak. A beiratás feltételek a gyakorlatok alatt megtudhatók. Ez az egyetlen iskola a honnan a taljánok, a dalás szép magyar vivást eddig ki nem szorították.

— **Vidéki t. hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük az előfizetési díj mielőbbi szíves beküldésére, nehogy a lap szétküldésében akadály álljon be.**

— **Egy millió magán erdők vásárlására.** Darányi erdők vásárlására egy millió 100.008 korona összegzet kér most betérjesztet költségvetésében a törvényhozásról. Indokoltá teszi ezt az a körülmény, hogy a telepítési célokra alkalmas, vágásra érett s így értékes állami területünk egyre kevesbedik s ha erről a nagyfontosságú közgazdasági és politikai célról, amelyet az amugy is nagy kiterjedésben előforduló, fennállásukban veszélyeztetett avagy rosszul kezelt magánerdőknek az állam részére való megszerzésével követünk, — ugyszólván teljesen lemondani nem akarunk, feltétlenül szükséges az erre megkívánható eszközöknek meg szerzéséről gondoskodni, hogy a telepítésre alkalmas kincstári erdők szociális érdekeket szolgálhassanak. A mit a miniszter kér, az a költségvetést nem érinti, mert gondoskodott, hogy a lugosi lippai, apatini és kolozsvári kerületekben lévő és mezőgazdasági művelésre alkalmas hasonló erdőterületek eladásából befolyó bevételek fedezzék azt a kiadást, a mit a miniszter ez évre magánerdők vásárlására szánt.

— **Az angol király nyeresége.** Az angol királynak az idén is kedvezett a turf. A király ugyanis két és fél millió koronát nyert a lóversenyterén. Kétütnök mondható ez az eredmény annál is inkább, mert Edvárd király csak igen kevés lóval futtat.

— **A 65 évesek nyugdíjazása.** A kereskedelmi miniszterium köréből kiszivárgott hírek szerint az államvasuti tisztviselők fizetésrendezését nagyobb arányú nyugdíjazások fogják követni. Hí szerint a főtisztviselők között történő változások s minden hatvanöt évesnél idősebb államvasuti főtisztviselő kerül nyugdalomba. A nyugdíjazandók közt van az igazgatóság két nagyobb osztályának vezetője és több ügyosztályvezető is. A nyugdíjazásokat az igazgatóság valószínűleg már legközelebb közzé fogja tenni.

— **Antisztviselők fizetésrendezése.** A tisztviselők fizetésrendezését nemcsak a nyélbe ütük. Bár a posta és távbeszélő körül alkalmazott kezelőknek még nincsenek díjazásokba sorozva és reájuk Lukács pénzügyminiszter az 1903. évi fizetésrendezést nem terjesztette ki, mégis, a pénzügyi bizottság kezdeményezésének volt már annyi eredménye, hogy a fővárosban alkalmazott kezelők közül elsőben harmincan, későbbben ötvenen kapták meg a háromszáz forintos lakbért, amely előnyökben idővel az összes fővárosi kezelőknek részesülni fognak, míg a vidékiek csak a városokként megállapított lakbért kapják. A tisztviselők a munkálában lévő fizetésrendezésből szintén hasznot húznak, miután 800 korona kezdőfizetésük 1000 koronára emelkedik, valamint előléptetésük is rendszeresítve lesz, anélkül, hogy üresedésre vagy új állások szervezésére kellene várniok. A posta és távbeszélőnél alkalmazott kezelők fizetésrendezésével együtt az államvasutaknál alkalmazott nők szolgálati és egyéb viszonyainak szabályozása szintén szóba kerül a fizetésrendezés tárgyalásánál.

— **A világ legfiatalabb autóbilosa.** A világ legfiatalabb autóbilosa Santo Mauro spanyol herczegnek a négy éves fia. A gyereket a madridi közönség gyakran látja hat éves nővérével együtt lovagolni, természetesen lovás kíséri őket. Most az apja már autóbilára fogta. A gyereket maga kormányozza a 24 lóerejű nagy alkotmányt, de természetesen itt is ül mellette egy chauffeur, nehogy baja legyen.

— **Világpanoráma.** Szombat november hó 1-től kezdve kerül itt először bemutatásra Nápoly és annak festőiesen fekvő szép környéke. A kiránduló helyek u. m. Capri, Amalfi, Sorrent stb. rendkívül sikerült és csodaszép természet hű felvételekben lesznek bemutatva. Az eredeti helyszíni felvételek, plastici és színpompában, ragyogó utólrhetetlen ívű stereoscepiáival, oly szípet és élvezetet nyújt a nézők számára, hogy ezen sorozat megtekintését a legmelegebben ajánljuk nagyérdemű olvasó közönségünknek.

— **A megtérült kár.** B. becsületes szabó-mestert barátai körben nyugtalan természetű embernek ismerték. Folyton új terveket kovácsolt, minden pillanatban új vállalatokba bocsátkozott, azonban semmit sem bonyolított le eredményesen. Alig volt a városban egyenlőt, melynek habár csak rövid idő-

re, tagja ne lett volna. A legutóbbi társulást tíz barátja és iparosátársi rendszere oly célból, hogy küzösen öt egész osztálysorsjeggyel játszanak a legnagyobb osztálysorsjáték-üzletben Török A. és Társa bankházában (Budapest, Teréz-körút 46 b.) Kezdetben örömmel csatlakozott társaihoz, azonban csak két osztályon át fizette be az esedékes összeget, mert mint mindig, úgy most is gyorsan elvesztette túrelmét és a társaságból kilépett. Négy héttel a kilépés után a mi szabók vasaora után családai körben olvasza az esti lapot. Az újságot felületesen forgatja, midőn tekintete egy kis közlenymény megakadt, mely nyilvánosságra hozza Török bankház mesés szerencsétjét. Egyszerre csak elfutja a méreg és dühölő igazgató kiáltja: „Ilyen pech! Az a szabó melylyel játszottam, jóvereményt nyert. És én balga beszűntettem a játékot. Ilyesm csak velem történni-hetik!” — Egy pillanatot kínos csönd uralkodott a szobában, egyszerre azonban a család legidősebb fia egy hatalmas „léjt” kiált és mintha megőrült volna, elkezd az asztal körül táncolni. „Apám! — kiáltja izgatottan — a kár megtérült! Én ezzel a sorsjeggyel hátad mögött tovább játszottam!”

— **Az osztálysorsjáték új játéktérve.** A m. kir. szab. osztálysorsjáték legújabb játéktérve, a mely a november 20-án kezdődő sorsolások tervezését magában foglalja, érdekes újításokat tartalmaz. Egész sor főnyereménnyel és nagyobb nyereménnyel toldott meg a nyeremények száma, a mi által a nyeremények összege a régi 13.160.000 koronáról 14.459.000 koronára emelkedett. Egy millió koronánál több szaporították meg a nyeremények számát, a mikor a sorsjegyek száma tízezer darabig emelkedik. Az új nyeremények közt van egy 80.000 korona, egy 50.000 korona, egy 25.000 korona, egy 20.000 korona, öt 10.000 korona. A több főnyereménnyel a nyeremények kétszertelenné megjavult.

— **Major tisztemester f. év november 12-én** tanfolyamát a „Torna-Vivó”-ban megkezdte. Bővebb felvilágosítás az üzlet, kirakataiban, vagy lakásán főtér 12. sz. II. ímelet 25. ajtó nyerendő. Boston-cursus és Boston-jourkot fog rendezni.

— **Gazda szonnyak.** házvezetőnek vagy felolvasódnak ajánljuk egy özvegy asszony. Címe a kiadóhivatalba megtudható.

— **„Kazár föld”, Bartha Miklós könyve megrendelhető az „Ellenzék” kiadóhivatalában. Ára: 2 korona.**

Mulatság.

A házbersegélyző fillér-egylet mulatója.

A kolozsvári Hölgyek Házbersegélyző Filléregylete folyó évi november hó 8-án a Vigadóban táncszal egybekötött Hangversenyt rendez. A rendezés élén a fíradhatatlan munkásságu urunk Kozma Ferenczné elnök és Pallós Albert titkár állanak. Belépti díj: személyjegy az első hat sorban 3 kor, a további sorokban 2 korona, karzat és ablakjegy az első sorban 3 kor, a második sorban 2 kor. kezdete este 8 órakor Jegyek előre válthatók Hirsfeld S. üzletében, este a pénztárnál.

Rendező Bizottság: Gróf Haller János. elnök, Ady Lajos, alelnök, Szondy István, alelnök. Ifj. Bartók György, V. Bartha Didó, Bartunek Gyula, Benke Antal, Benkő Sándor, Ifj. Beteg Péter, Berks Lajos, Csiki István, Csiki Zoltán, Csóhány János, Csorba Rudolf, Deák Zoltán, Erőssy Aladár, Fabinyi Rudolf, Förster Ernő, Gál László, Gyergyai Árpád, Jancsó Albert, Jeszenszki Aladár, Kertész István, nemeskéri Kiss Emil, Kis Géza Klein Sándor, Kosutány István, Kovács Gyárfás, Kozma Béla, Köhenyi Andor, Kuncz Ödön, Lengyel Béla, Petrány Józse, Petrány Tibor, Rapeczky Aladár, Szabó Károly, Szánthó Vitus, Szőke Sándor, Téglás Géza, Troyko Imre, Velsz Elemér, Veszprémi Lajos, Zacher György, Zsarkó Pál.

Az ünnepély Műsora ez: 1. Szavaltat. Ákónt Ilonka. 2. Quintett. Goldmark Károlytól. Előadók Farkas Odónné, Szentiványi Ferencz, Madari Zoltán, Veszprémi Alajos, Répai Andor. 3. Énekel — Dörschlag Konrád. 4. Gírog. Ballada B.-moll. Zongorán előadja Várady Erzs. 5. Énekel — Betegh Irén. 6. — A valódnót. Szavaltja: Tólvölgyi Margit. 7. Magyar népdalok, zongorán előadja Gróf Beldi Judit — Csikai zenekara kíséretével.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefontudósításai és sürgönylevelei.

Politikai hírek.

Budapest, október 31.

A jelenlegi kabinetben a kormányváltástól legkevésbé félnek Darányi és Wlassics miniszterek, a kik a helyett, hogy a forumban támogatnák Széllt, körutazásokat teszten az országban s gyűjtik az anyagot a feldolgozásra.

Sok kormánypárti politikusnak vissza is tetszett a miniszterek mostani utazása a klubban, ha nem is nyíltan, de utogva hallható is volt tegnap rosszaló megjegyzésük.

Hogy Széll maga minő véleménynyel van ez utazások felől, nem tudni semmit, mert hiába próbálták e tekintetben megszólaltatni, nem reflektál egy árva szóval sem a kérdezősködésekre.

Annai bizonyos, hogy a válság még nem állhat oly közel, mert akkor nem volna kedvük a minisztereknek utazgatni.

A függetlenségi pártban nem kis meglepetést szűlt, hogy a néppárt a paktum dolgában Széll Kálmán álláspontjához csatlakozik.

Különböben nem nagyon busulnak érte, mert Polonyi Gézában oly erős fegyvertársat nyertek meg, a ki a parlamenten kívül is olyan erős támadást intézett Széll ellen, hogy azt visszaverni, mint azt a pénzügyi bizottságban Széll próbálta, nem lehet.

Polonyi most is azt állítja, hogy a miniszterelnök kettős paktum-szegést követ el, mert:

1. nem mondja fel a szerződéseket, noha erre a paktum és a törvény egyaránt kötelei;

2. a régi autonóm tarifára nézve s annak hatályon kívül helyezését illetőleg nem intézkedik.

Ha az új autonóm-vámtarifa deczember 31-ig törvénybe iktatva nincs, ez újra paktum-szegés.

A függetlenségi párt ennek következtében alig várja az alkalmat, hogy Széllnek a parlamentben elmondhassa ezeket, még pedig oly erővel és nyomatókosan, hogy az ország lássa, hogy a függetlenségi párt elvann határozva a gazdasági közösség ellen az élet-halál harczt megvívni.

A jövő héten tehát érdekes parlamenti ülésekre van kilátás s Széll Kálmánnak még csak ezután következnek a meleg napjai.

Mondják, hogy a királynak a jövő hónapban való ideérkezése kapcsolatban van a kiegyezési kérdésekkel.

Lesznek, mint hírlík, *puhitó* udvari ebédek, melyek már nem egyszer bizonyultak sikeresnek.

Ezutal azonban bizonyára kárba fog-nak veszni.

Pártértekezlet.

Budapest, okt. 31.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt kedden, november hó 4-én este 6 órakor, az országos pártkör helyiségeiben (Erzsébet-körút 35. sz. I. em.) értekezletet tart, melyre az elnök — a párt tagjait *külön levélben is meghívta*. Az értekezlet tárgya: a *politikai helyzet megbeszélése* lesz.

A függetlenségi és 48-as párt kegyelete.

Budapest, okt. 31.

Mindszentek napján, november 1-én az országgyűlési és 48-as párt, mint minden évben — ugy az idén is testületileg vonul ki a kerepesi-uti temetőbe, hogy kegyeletét lerőjja és díszes koszorut helyezzen *Kossuth* Lajos és *Irányi* Dániel, a párt volt elnök sírhalmára. A *Kossuth* Lajos sírjánál *Illés* Lilit, az *Irányi* Dániel sírjánál *Nessi* Ád dr. fog emlékbészédet mondani.

A miniszter székekelyek közt.

Széllgy. Udvarhely, aug. 31.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek tegnap itibemutatták Bajnóczky András, magya. zsákadi harisnyás székel birtokost, a ki mint szolgaleány kezdte, s ma 2500 hold birtoka van. A miniszter megírta a kezét s azt kérdezte, hogy szerete a sok birtokot?

— Kegyelmes uram — mondá a székel, ha még egyszer husz éve, volnék még többet is tudnék szerezni.

Letartóztatott bankigazgató.

Arad, okt. 31.

Böhm Adolf aradi bankigazgatót a mult éjjel fél 12 órakor letartóztatták. Böhm sulyosan tüdőbeteg és ezért a rabkórházba szállították.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölő szerkesztő és lap tulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

N. é. hölgyközönségnek tudomására kívánom hozni, hogy bevásárlási utamból visszaérkeztem.

Hirschfeld Györgyné.

Tudomásul.

A raktáron levő legfinomabb kivitelű **férfi ingeimet** beszerzési árban végleg kiárusítom.

Tisztelettel
ZSIRAI MÓR.

Harkó Lajos

szabó mester

kívánja ez uton is a nagyérdemű közönségnek és igen tisztelt rendelőknek becses tudomására juttatni, hogy **Mátyas király-tér 10. sz. alatt** levő üzletét szövetraktárral bővítette ki, ahol nagy választékban kaphatók **hazai, angol és tálkabát szövetek**, melyekből az ismert jutányos árákat készíti, ugy divat, mint sport és magyar ruhákat. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.
10—10 (962)

Meghibók, körlevelek, névjegyek, fatragaszok és jegyzékek, stb., a leggyorsabb és legbizalmasabb kiállításban az „**ELLENZÉK**”-könyvnyomdájában (Deák Ferencz-utca 33. sz.) készíttetnek. Ezeken kívül: **könyvet, folyóiratot, lapot** s mindenféle nyomdai munkát a lehető **legrövidebb idő alatt** képes előállítani, mert Kolozsvárt csak az „**Ellenzék**” nyomdája van **motorikus erőre** berendezve.

Fontos tudnivaló kik szemüveget kell

3961—902 tkvi.

1154 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Bánffy-hunyadi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Davidovics Sándor ügyvéd által képviselt Kalotaszegi Takarékpénztár végrehajtónak Judovics Jakab végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 2700 kor. tőke és jár. iránti felhajtása ozéjából a Bánffy-hunyadi kir. járásbírósa területén levő a bhunyadi 671 szítkjvben A + 1 rend 732/1/2. 732/2/2. hrsz. a. foglalt s végrehajtást szenvedő Judovics Jakab nevében álló egész ingatlanra 800 kor. kiküldési árban ezennel elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi november hó 20-ik napján délelőtt 11 órakor ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó árverésen a megállapított kiküldési áron is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881 L.X. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi. nov. hó 1-én 3933 sz. a. kelt L. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi L.X. t. cz. 107 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság.
Bánffy-Hunyad, 1902 évi aug. hó 5-én.

Tolvaly,
kir. aljbíró.

Sz. 4361—1902. tkvi.

1177 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A moosi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Vince János vajda-kamarási lakos végrehajtónak Vince Zsófi férj. Szentgyörgyi Istvánné v.-kamarási lakos végrehajtást szenvedő elleni 388 K. 40 f. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében — a kolozsvári kir. törvényszék és a moosi kir. bíróság területén levő Vajda-Kamarás községben és határán fekvő és a

I. vajda-kamarási 99 szítkjvben 11 rdsz. a. foglalt 1436, 1437, 1564, 1565, hrsz. egész fekvőre az 1881: L.X. t. cz. 156 §-a alapján 309 K.

II. a v.-kamarási 141 szítkjvben 1 rdsz. a. foglalt 33, 34, hrsz. egész fekvőre az 1881. évi L.X. t. cz. 156 §-a alapján.

III. a v. kamarási 148 szítkjvben 1 rdsz. a. foglalt 1060 hrsz. egész fekvőre az 1881 L.X. t. cz. 156 §-a alapján 48 K. mint ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. december hó 31-ik napján d. e. 10 órakor alulirt kir. tkvi hatóság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen megállapított kiküldési áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok piéntirt becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni a vagy az 1881. évi L.X. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Moos, 1902. október 6-án.

Kovács István,
kir. bíró.

1902. El. 11/11—9. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény

A kolozsvári kir. ítélőtábla, kir. főügyészség, kir. törvényszék, kolozsvári-városi és kolozsvári-vidéki kir. járásbíróságok, valamint a kolozsvári kir. ügyészség és fogház helyiségeinek, az 1903. január 1-én kezdődő három évre szükséges mintegy 2366 m. száraz nem usztatott hasábos búkk tűzifa és mintegy 1272 q. légszesz pirszén szállítási asának szerződés útján leendő biztosítása czéjából a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöki irodájában 1902. november hó 15-én d. e. 10 órakor versenytárgyalás fog tartatni.

Ajánlat tehető mindkét fél fűtő anyag szállítására együttesen, vagy külön csak tűzifára és külön légszesz pirszénre.

Az írásbeli zárt ajánlatok 1902. november hó 15-én délelőtt 10 óráig a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöki irodájában adandók be.

Az ajánlatokhoz csatolandók a bánatpénznek a budapesti m. kir. állampénztárhoz, vagy a kolozsvári m. kir. adóhivatalhoz történt letételt igazoló elismervények. Bánatpénzült készpénz vagy óvadékképes értékpapir tehető le és pedig a tűzifára teendő 745 korona, légszesz pirszén szállítására teendő ajánlatához pedig 286 korona.

A szállítás a megrendeléstől számított 14 nap alatt eszközözendő.

Az odaitelés a verseny-tárgyalás megtartásának napjától számított 14 napon belül fog megtörténni.

A részletes szállítási feltételek a kir. ítélőtábla 32 számú szobájában, a segédhivatali igazgatónál, naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, vagy ugyanonként, a posta költségek beklüldése mellett díjtalanul megszerezhetők.

Kolozsvárt, 1902. évi október hó 25-én.

Fekete Gábor,
kir. ítélőtáblai elnök.

Hirdetmény.

A kolozsi magy. kir. állami ménészgazdaság kolozspusztai gazdaságában:

32 darab hízalásra alkalmas kisorolt jármos ökör, 52 „ 3—4 éves feljavított kos,

40 „ folyó toklyó úrti szabadkézből eladatik. Megkeresésekre bővebb felvilágosítással szolgál „a m. kir. állami ménészgazdaság intézősége“ Kolozspusztán u. p. **Kolozs.**

Az állatok megtekinthetők Kolozspusztán vasut állomás **Kolozs-Kara**, hová előzetes bejelentés esetén venni szándékozik részére fogat küldetik.

Közvetítők (ügynökök) nem díjaztattnak. Kolozspusztán, 1902. október hó.

M. kir. állami ménészgazdaság Intézősége.

1149 5—5
Szám. 444—1902.

v. g.

Hirdetmény.

Kolozsvár szab. kir. város tanácsának 23249—1902. szám alatt kelt rendelete alapján alólírott város gazda ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező állatok közül:

19 darab igás ökör,
3 darab tenyész bika,
1 darab kanca csikóval,

folyó évi október hó 29-ik napján d. e. 10 órakor a vásártéren és ott a helyszínen megállapítaneó becsár szerint nyilvános árverésen el fog adatni.

Érdeklődők figyelmeztetnek hogy a most uralkodó száj- és köröm fájás miatt a város jelenleg zár alatt sigy a vásár esetén a fennebb körülírt állatokat a város területéről ez idő szerint nem szabad kihajtani.

Kolozsvárt, 1902. október 20-án.

1157 2—3

Czecz Gyula,
város gazda.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alólírt igazgatóság, hogy a kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Zálog osztályánál elzalogosított s folyó évi június hó végéig lejárt és még ki nem váltott tárgyak, az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adatni és pedig az I. osztályu tárgyak u. m. ruhák, neműek, háziesszközök, áruk stb. árverése lesz folyó évi November 17. A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz folyó évi November 24. — Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyakat az árverés kezdete előtt még kiváltatni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet jót illeti.

A vevő tartozik a vételár rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1902. Október 28.

Takarékpénztár és Hitelbank
igazgatósága.

845. 2—x.

Világ-Panoráma

elsőrangú műintézet

Kolozsvárt, Szentgyház-utca 3 szám.

1902 november 1-től november 8-ig.

Érdekes utazás

NÁPOLY

szép környékén.

Új sorozat minden vasárnap.

Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapokon is) reggel 10-től 12-ig délután 2—10.

815. 41—x. **Az igazgatóság.****DÁVID ÖDÖN**gőzmosó gyára **KOLOZSVÁRT.**

Ferencz József-ut 86. 88. szám.

Telefonszám 495. Telefonszám. 495.

Főüzlet: **Unió-utca és Rózsza-utca sarkán.**
Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség b. figyelmét az évek óta fennálló **vegyszeti kelmefestő, ruhatisztító, ágytoll fertőtlenítő és**

gőzmosódámra felhívni.

Elvállalok mindenféle **fűtő, női, és házi fehérnemű** gőzzel való mosását és vasalását a legolcsóbb árak mellett. Szülodók éttermek, intézetek nagyobb mennyiségű mosásnál megfelelő árkedvezményben részesülnek.

A yingózzel való mosás a fehérneműt nem rongja, mert minden ártalmas anyagtól mentesen a legszőkebb és kíméletesebben mosódik és egyúttal fertőtlenítetik.

A helyi n. é. közönség kényelmére a mosni való ruhákért e czélra berendezett kocsimon elküldök és azt elkészülte után haza is szállítom.

Videkről beklüldött munkák a leggyorsabban teljesíttetnek.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradok Kiváló tisztelettel 1041. 11—50.

DÁVID ÖDÖN.

Azonnal kiadó

Bolthelyiség

a Mátyás király-tér (Főút) 25. szám alatt.

Püspöky Miklós divatkereskedő közvetlen szomszédságában.

Értekezhetni ugyan ott.

1175 2—3

Olesó tűzifa.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudatni, hogy raktáromon

4 m. száraz búkkfa . . . 8 frt — kr.
4 m. száraz hasáb búkk . . . 9 frt 60 kr.
1. rendű száraz hasáb búkkfa . 11 frt — kr.
4 m. közép vastag hántott . . 9 frt — kr.
4 m. egész . . . 11 frt — kr.
4 m. hasáb cserfa . . . 9 frt — kr.
4 m. vékony hasáb búkk . . 10 frt — kr.

Hazaszállítva 1 frttal drágább.

Fent említett tűzifák kocsinként is megrendelhető 1101 5—10.

Fisch Géza fakeszkeredőnél

Wesselényi Miklós-utca 14 sz.
Telefon 315. Telefon 315.

Ugy a minőségért mind a mennyiségért felelősséget vállalok.

Olesó tűzifa.

A bányához jó ut vezet.

Olesó építési anyag

A Smiel-féle Zöldsapka melletti kőbányában felhalmozódott építési száraz nagydarabokból álló

helyszűke miatt az eddigi 6 frt helyett potom áron köbolenként

2 frt 50 krért eladó.

Bárczak válthatók Emke-tér 10.

1156 5—6

Erdélyrészi Építőtársaság.

A bányához jó ut vezet.

A ki téli tűzifa szükségletét idejekorán fedezni kívánja, ne mulassza el

Stotter Jakab tűzifa raktárát

Fo encz József-ut 41 szám alatt,

megtekintni, a hol

4 m. méter I. osztályu búkkfa házhoz szállítva 22 K.
4 m. válogatott vastag hántott . . . 24 K.
Teljes 4 m. méter I. oszt. búkkfa felaprítva és házhoz szállítva . . . 26 K.
Teljes 4 m. méter válogatott vastag hántott fa felaprítva és házhoz szállítva . . . 27 K.
100 kg kurtára aprított I. oszt. búkkfa 500 kg-tól felfebb . . . 1 K. 50 f.

megrendelhető.

Nagyobb megrendelésnél, megállapodás szerint, kedvező fizetési feltételek.

Telefon szám 267. 1012 23—30

Gyümölcsfák dus választékban boggyógyümölcs-eserjék, spárga-gyökér, vadszőlő, kósr- és kötő-fűzfa stb.

Legjobban és legolcsóbban kaphatók:

Caspari Fr. és társai

kitüntetett faiskolájából Medgyesen. (Nagykükküllő)

Árjegyük ingyen és bérmentve. 1051 5—5

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Magyar Leszámitoló**és Pénzváltóbank**

erdélyrészi fiókosztálya

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

FOGLALKOZIK minden e bankszakmába vágó műveletekkel:

ELFOGAD BETÉTEKET takarékpénztárvevőkre vagy folyószámlára. (Giro-conto).

LESZÁMITOL váltókat, sorsolt értékpapirokat, nyereseményeket. =

KÖLCSÖNT NYUJT ÉRTÉKPAPIROKRA.

FOLYÓSZÁMLA-HITELT engedélyez értékpapir-fedezet mellett, mindenkor a pénzpiacz viszonyaihoz alkalmazott előnyös kamatot számítva.

TÖRLESZTÉSES JELZÁLOG KÖLCSÖNÖKET ad földbirtokra és bérházakra.

Az intézet különös sulyt fektet a következő üzletágakra:

KÜLFÖLDI UTALVÁNYOK (Cheques) eladása és vétele. =

ÉRTÉKPAPIROK, érczpénzek és külföldi pénz nemek vétele és eladása a budapesti tőzsde napi jegyzései szerint.

30-OS JELZÁLOG SORSJEJEK részlet-eladása a legelőnyösebb feltételek mellett.

MAGY. KIR. OSZTÁLY-SORSJEJEK fölarusított helye.

Tőzsdei megbízások kivitele.

Szelvények díjmentes beváltása. Sorsjegyek ingyen utánhívezetnek.

Örzési letétek

részére nagy költséggel épített PÁNCÉLSZOBÁJÁT és az abban elhelyezett MAGÁN-PÉNZTÁRAIT (SAFE DEPOSITS) a közönség figyelmébe ajánlva, annak megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket. — **Üzleti órák d. e. 9—12-ig, d. a. 3—5-ig.**

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték **(XI. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenegyedik Sorsjáték. 110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Hatodik osztály	
Betét 12 korona		Betét 20 korona		Betét 32 korona		Betét 24 korona	
Húzás: 1902. nov. 20. és 21.		Húzás: 1902. decz. 17. és 18.		Húzás: 1903. jan. 13, 14 és 15.		Húzás: 1903. márczius 26-tól április 22-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	Korona 1.000,000 (Egy millió)	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000		
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000		
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000		
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000		
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000		
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000		
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000		
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000		
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	635000		
3500 nyer. Kor. 263000		4500 nyer. Kor. 528000		5000 nyer. Kor. 916500		A melyik ezen 500 nyeremény közül utolsónak húzódik ki, kapja a jutalmat. 1 jut. 600000 600000 1 kor. 400000 400000 1 nyer. 200000 200000 1 á 100000 100000 1 á 80000 80000 1 á 60000 60000 1 á 50000 50000 1 á 40000 40000 2 á 30000 60000 2 á 25000 50000 4 á 20000 80000 5 á 15000 75000 25 á 10000 250000 50 á 5000 250000 405 á 2000 810000 760 á 1000 760000 1140 á 500 570000 30600 á 200 6120000	
Negyedik osztály		Ötödik osztály					
Betét 40 korona		Betét 32 korona					
Húzás: 1903. február 10., 11. és 12.		Húzás: 1903. márczius 4. és 5.					
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 á	90000	1 á	100000				
1 á	30000	1 á	30000				
1 á	20000	1 á	20000				
1 á	15000	1 á	15000				
3 á 10000	30000	3 á 10000	30000				
5 á 5000	25000	5 á 5000	25000				
8 á 2000	16000	8 á 2000	16000				
10 á 1000	10000	10 á 1000	10000				
120 á 500	60000	120 á 500	60000				
4850 á 170	824500	3850 á 200	770000				
5000 nyeremény Kor. 1.120,500		4000 nyeremény Kor. 1.076,000					
				33,000 nyer. és jut. K. 10.555,000			

Az I. osztály húzása **1902. november hó 20. és 21-én** tartatik meg. A húzások a **Magyar királyiállami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Húzási teremben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1902. évi október hó 26-án.

Magy. Kir. Szab.

Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

Műtaragó asztalos és esztergályos műhely

Monostori-ut 70 szám.

Elvállalok és készítek háló, ebédlő és bolt berendezéseket, külön egyes berendezési cikkeket rajz vagy minta után minden stílusban, legeszközökből a legnagyobb, faragott vagy sima képeket készítek stb. minden e szakmába való munkát és azok javítását pontosan felismerem és a mi fő, a legutányosabb árak mellett.

Továbbá bátorodom irántam érdeklődő és megrendelőim figyelmét felhívni vállalatit üzletemre Jókai-utca 2. sz. (Gróf Rhédey ház) a hol értekezni lehet és a hol raktáron vannak kárpis rudak, virágoszlopok, kenderőtartók, széthuzható teakasztalkák, fali vagy álló ruhafogások, kotta tartók, etagerek, klópl párnák és botok fali polcok, sőtábotok, szivarszopok és pipaszárak nagy választékban, hordócsapok és dugók, és napernyő részletek, melyek oda illesztése gyorsan és pontosan végezhető, minden itt elősorolt és itt elő nem sorolt szakmába való munkák javításai a legnagyobb odaadással és gyorsan végezhetők.

Kész lobogók és rudak különböző nagyság és a legolcsóbb árak mellett készen kaphatók avagy mérték után megrendelhetők. Mivelhogy mind ezen munkálatok saját vezetésem mellett végezhetők, a hazai iparpártolás szempontjából pártfogást kér alázattal.

971. 15—50.

GERGELY ISTVÁN, Monostori-ut 70. és Jókai-utca 2. szám.**BUTOR.**

Saját készítmény.

Saját készítmény.

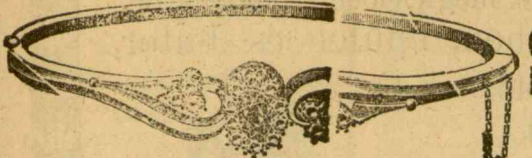
A legjobb és stílszerű saját műhelyében készült asztalos és kárpitos

BUTOR RAKTÁRÁT ajánlja

Gaál és Molnár KOLOZSVÁRT, Unió-utca 8 sz. 966. 12—25.

Mátyás- király emléktárgyak.

Diszmagyar ékszerek készítése valamint régi ékszerek renoválása.

Sárga János ékszerész műtővös

KOLOZSVÁRT Mátyás király-tér 13 sz.

Dusan berendezett raktárában Arany ezüst és drágakő ékszerek, ezüst neműek nagy választékban valamint régiségek és erdélyi ötvös mű különlegességek.

Külön osztály

a legújabb angol, francia, Würtenbergi, Berndorfi különlegességekből disztárgyak, evő eszközök, kosarak lyrandolok, tálerők, szobrok stb. a nagyforgalom által.

Rendkívül olcsó árak!! Pontos kiszolgálás!!

Házilag kezelt mosóda a „NEPTUN“-hoz megnyílt

Kolozsvárt, Jókai-utca 2 szám, a New-York szállodával szemben. Házilag kezelve tisztítok minden e szakmába vágó fehérneműt a legszebb kivitelben, ugymint menyasszonyi kelengyét izlésesen disztve, legkényesebb pipere munkát felelősség mellett. Ing és gallér tűkfőnyesen vasalva stb.

Uri házakhoz havi bérért mosást elvállalok.

A házi kezelést a ruha tartóssága mutatja meg.

A nagyérdemű közönség támogatását kérem

967. 16—25.

Kiváló tisztelettel

HARASZTOSI GYÖRGY.**KITÜNTETVE SESZTÁK JÁNOS KITÜNTETVE 9 éremmel.**

porcellán-, majolika és üvegfestészet Kolozsvárt, Jókai-utca 2 sz. gr. Rhédey-ház, a New-York szállodával szemben.

Porcellán-festészetemben magyar, francia, angol s japáni stílusban egy teljes készleteket, valamint egyes darabokat készítek és készletek kiegészítését elvállalom. Elvállalok mindennemű porcellán-, majolika-, és üvegfestészetet, fényképek, czímerek és monogrammok elkészítését, valamint tűzben való porcellán forrasztásokat is. Női kézi munkára való elirajzolás és kifestés u. m. vászonra, selyemre, bársonyra stb., műkedvelőknek mindennemű festészetben mérsékelt díj mellett oktatást adok s az általuk festett porcellán tárgyak kiegészítését felvállalom.

Festés alá való tárgyak a porcellán-festékek legnagyobb árvalasztékban nálam minden olcsón gyári áron kapható.

1161. 13—50.

Nagyságos asszonyom!

Tulhalmazott áruaktáram kényszerít hogy legújabb őszi és téli újdonságaimat mélyen leszállított árakba b. figyelmébe ajánlom

Mosó bársony mtr. 59 kr.

" " mintázott 69—82 kr.

10.000 mtr. Tenniesz Flanel 17½ 19 kr.

Bársony flanel chiné mintás 39 kr.

200 mtr. 120 cm. széles Tiszta gyapju

Dämentich és sima chottisch csik-ruha szövete 95 kr.

Gloria selyem I. rendű minőség 60 cm. széles 52 kr.

1 vég 23 mtr. Lánzfonal vászon . 5.65 kr.

Leszabott Flanel alsó szoknya . . 75 kr.

Mintákat ingyen és bérmentve helyben és vidékre.

Kiváló tisztelettel. 914. 24—x.

Herskovits J. Mór,

Unió-utca 6 szám.

Az őszi és téli idényre beérkeztek a legjobb és legmegbízhatóbb áruim.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani legújabb párizsi modelleimet, selyem, tennisz és gyapju blousokban selyem, szörme és gyapju szoknyákban.

Kizárólagos nagy raktár

Smyrna, Argaman, Axminster és Velvet szőnyegekben.

Ágyterítők, csipke függönyök és paplanok.

Gyári raktár: Első minőségű vásznakból. Asztal és ágyneműekből.**Menyasszonyi kelengyék**

a legolcsóbbtól a legmagasabb árúig kényes raktáron vannak. Megrendelés szerint bármilyen kényes izlésnek megfelelően pontosan elkészítik. 945. 6—20.

Magamat továbbra is a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlom kiváló tisztelettel

fehérnemű és kelen-gye áruháza.

ZSIRAI MÓR**Strasser Lajos**

Főtízlet:

Wesselényi Miklós-utca 22. sz.

KOLOZSVÁRT.

Fiók-tízlet:

Egyetem-u. a New-Yorkkal szemben.

Kizárólagos raktár a leghiresebb bel- és külföldi kalap-gyárakból.

Minden idényre új modellek a legdusabb választékban.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

1060.

A nálam vett cylinder kalapok ingyen vasaltatnak.

21—50

Gyár Jókai-utca 4. szám. KOLOZSVÁR. Raktár Mátyás király-tér 5 sz.

DEUTSCH MIKSA

első erdélyrészi sebészeti műszerek, kötszerek, látszerek, testegyenestő gépek gyára, motor erőre berendezve.

a m. kir. Ferencz József tudomány egyetemi klinikák s a „Karolina“ orsz. kórház és az ezzel kapcsolatos Ideg és Elmegyógyászati intézet valamint a „Verekereszt“ stb. vidéki kórház szállítója.

Hol járó, testegyenestő gépek, fűzők Hessing módszer szerint, mű és végtagok és más e szakmába vágó gépek készülnek, javítás, köszörülés, nickelés gyorsan, jutányosan és kifogástalanul eszközöltek.

Ujjonnan berendezett üzletében és raktárában villanygépek, irrigateurok, első minőségű „Párizsi látszerek, szemüvegek és távcsövek, Szolingeni zsebkések és ollók, borotvák, angol és francia köldök has és sérv kötők, gummi harisnyák, Dianna övök stb. dusan választékot tart jutányos árban.

Gyár Jókai-utca 4 szám. KOLOZSVÁR. Raktár Mátyás király-tér 5 sz.

Uj kályha raktár Kolozsvárt

Deák Ferencz-utca 31. szám (volt Belközép-utca).

Bátorkodunk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 31 sz. (volt Belközép-utca), egy dus választékú

KÁLYHA RAKTÁRA

nyitottunk Raktáron tartunk Majolika, Ó-Német honi (Dániel) kályhákat ugyszintén takarékos tüzhelyeket, fűrdő és kád burkolatokat a leggyorsabb rübbtől a legdiszesebb kivitelben.

Elvállalunk kályhák újra átrakását és takarítását helyben ugymint vidéken a leg-szolidabb árban.

Fő törekvésünk a t. közönség becses megelégedését kiérdemeln 809. 10—40.

Maradunk hazafias tisztelettel

LICHNOVSKY és BINDER.

A nálunk készült munkákért teljes felelősséget vállalunk.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

110,000 sorsjegyre **55,000** pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1,000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 a nyeremény 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000, 67 a 5000, a 3000, 437 a 2000, 803 a 1000, 1528 a 500, 140 a 300, 34450 a 200, 4850 a 170, 4850 a 130, 100 a 100, 3450 a 80, 3350 a 40. Összesen:

14,452.000 korona, azaz Tizennégy millió 459,000 korona.

SZERENCSENAPTÁR.											
Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	Décember
1. 999	1. 999	1. 999	1. 999	1. 999	1. 999	1. 999	1. 999	1. 999	1. 999	1. 999	1. 999
2. 999	2. 999	2. 999	2. 999	2. 999	2. 999	2. 999	2. 999	2. 999	2. 999	2. 999	2. 999
3. 999	3. 999	3. 999	3. 999	3. 999	3. 999	3. 999	3. 999	3. 999	3. 999	3. 999	3. 999
4. 999	4. 999	4. 999	4. 999	4. 999	4. 999	4. 999	4. 999	4. 999	4. 999	4. 999	4. 999
5. 999	5. 999	5. 999	5. 999	5. 999	5. 999	5. 999	5. 999	5. 999	5. 999	5. 999	5. 999
6. 999	6. 999	6. 999	6. 999	6. 999	6. 999	6. 999	6. 999	6. 999	6. 999	6. 999	6. 999
7. 999	7. 999	7. 999	7. 999	7. 999	7. 999	7. 999	7. 999	7. 999	7. 999	7. 999	7. 999
8. 999	8. 999	8. 999	8. 999	8. 999	8. 999	8. 999	8. 999	8. 999	8. 999	8. 999	8. 999
9. 999	9. 999	9. 999	9. 999	9. 999	9. 999	9. 999	9. 999	9. 999	9. 999	9. 999	9. 999
10. 999	10. 999	10. 999	10. 999	10. 999	10. 999	10. 999	10. 999	10. 999	10. 999	10. 999	10. 999
11. 999	11. 999	11. 999	11. 999	11. 999	11. 999	11. 999	11. 999	11. 999	11. 999	11. 999	11. 999
12. 999	12. 999	12. 999	12. 999	12. 999	12. 999	12. 999	12. 999	12. 999	12. 999	12. 999	12. 999
13. 999	13. 999	13. 999	13. 999	13. 999	13. 999	13. 999	13. 999	13. 999	13. 999	13. 999	13. 999
14. 999	14. 999	14. 999	14. 999	14. 999	14. 999	14. 999	14. 999	14. 999	14. 999	14. 999	14. 999
15. 999	15. 999	15. 999	15. 999	15. 999	15. 999	15. 999	15. 999	15. 999	15. 999	15. 999	15. 999
16. 999	16. 999	16. 999	16. 999	16. 999	16. 999	16. 999	16. 999	16. 999	16. 999	16. 999	16. 999
17. 999	17. 999	17. 999	17. 999	17. 999	17. 999	17. 999	17. 999	17. 999	17. 999	17. 999	17. 999
18. 999	18. 999	18. 999	18. 999	18. 999	18. 999	18. 999	18. 999	18. 999	18. 999	18. 999	18. 999
19. 999	19. 999	19. 999	19. 999	19. 999	19. 999	19. 999	19. 999	19. 999	19. 999	19. 999	19. 999
20. 999	20. 999	20. 999	20. 999	20. 999	20. 999	20. 999	20. 999	20. 999	20. 999	20. 999	20. 999
21. 999	21. 999	21. 999	21. 999	21. 999	21. 999	21. 999	21. 999	21. 999	21. 999	21. 999	21. 999
22. 999	22. 999	22. 999	22. 999	22. 999	22. 999	22. 999	22. 999	22. 999	22. 999	22. 999	22. 999
23. 999	23. 999	23. 999	23. 999	23. 999	23. 999	23. 999	23. 999	23. 999	23. 999	23. 999	23. 999
24. 999	24. 999	24. 999	24. 999	24. 999	24. 999	24. 999	24. 999	24. 999	24. 999	24. 999	24. 999
25. 999	25. 999	25. 999	25. 999	25. 999	25. 999	25. 999	25. 999	25. 999	25. 999	25. 999	25. 999
26. 999	26. 999	26. 999	26. 999	26. 999	26. 999	26. 999	26. 999	26. 999	26. 999	26. 999	26. 999
27. 999	27. 999	27. 999	27. 999	27. 999	27. 999	27. 999	27. 999	27. 999	27. 999	27. 999	27. 999
28. 999	28. 999	28. 999	28. 999	28. 999	28. 999	28. 999	28. 999	28. 999	28. 999	28. 999	28. 999
29. 999	29. 999	29. 999	29. 999	29. 999	29. 999	29. 999	29. 999	29. 999	29. 999	29. 999	29. 999
30. 999	30. 999	30. 999	30. 999	30. 999	30. 999	30. 999	30. 999	30. 999	30. 999	30. 999	30. 999
31. 999	31. 999	31. 999	31. 999	31. 999	31. 999	31. 999	31. 999	31. 999	31. 999	31. 999	31. 999

Mikor van születésnapom?

Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonló küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad frt —.75 vagyis 1.50 korona egy fél frt 3.— vagyis 6.— korona

egy negyed frt 1.50 vagyis 3.— korona egy egész frt 6.— vagyis 12.— korona

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi november hó 10-ig

hozzánk bizalommal beküldeni.

FIÓKOK:**V. Váci-körut 4.****Múzeum-körut II.****Erzsébet-körut 54.****Török A. és Társa****BANKHÁZ****B u d a p e s t, VI., Teréz-körut 46/a.**

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagybecsűlt vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Rendelőlév levágandó. **TÖRÖK A. és Tsa bankházának Budapest.**

Ezennel megrendelek a m. kir. szabad. osztálysorsjáték I. oszt. darab

eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt:

A korona összeg { utánveendő utalvánnyal küldöm mellékelt bankjegyekben (bélyegekb.) } A nem kívánt törlendő.

Pontos cím:

Becsületes és n. emberek

ÁKONTZ SÁNDOR Erdélyrészi legregibb
Kézimunka, Kötés és Rövidáru Raktára
Köszöntő, Mátyás király-tér. Saját ház.

Ajánlja
kézimunka ujdonságait

ugyszintén az összes hozzávaló szövet és
fonalait.

Bélső, Pelüsché, Zsinór, galandok és szabó
kellékekből.

Határozott árak, pontos kiszolgálás.
Videki megrendeléseket azonnal és pontosan
teljesít. 866. 24—50.

Uj női divat terem.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyköz-
ség tudomására hozni, hogy Köszöntő, Mátyás király-tér 10 sz. alatt egy

női divattermet
nyitottam.

Elvállalok mindennemű angol és francia
ruhák u. m. estélyi és báltoiletek, utcai és
lovagló ruhák, valamint kabátok és gallérok és
minden e szakba vágó munkák elkészítését ju-
tányos árban.

Mintegy gyakorlati képzettségemet Buda-
pest, Bécs és Berlin legelőkelőbb szalonjaiban
nyertem, valamint a szabászatban való kiképez-
tetésem a világhírű „Szabó Akadémián”
Berlinben; abban a szerencsém helyzetben va-
gyok, hogy t. megrendelőim legkényesebb izlé-
sét is kielégíthetem.

A n. érdemű hölgyközönség pártfogását
kérvő, egyben értesítve adni bátorodom, hogy
a szabászat minden ágában akadémiai szisz-
tema szerint oktatást adok.
Küldöm tisztelettel

INKEL (Indig) MIHÁLY
női szabó. 1124. 10—20.

Gazdasági Iroda

KÖSZÖNTŐ.

(**FERENCZY DEZSŐ**) Jókai-utca 4 sz.

Elvállal mindennemű megbízásokat, eszkö-
zöl és közbenjár.

Birtok vétel vagy eladásoknál

birtok bérleteknél.

Biztosítások szakaszerü felvétele és káro-
képvisleténél.

Gazdasági termények cikkek és szük-
ségletek **eladása** vagy jutányos beszerzésénél.

Uradalmak és nagyobb bérzadások el-
számolásának szakaszerü felülvizsgálatánál.

Szeszgyárak, malmok és villanyvilágítási
berendezéseknél különösen előnyös forrásokkal
szolgál. 785. 34—50.

ÜTŐ Á.

férfi szabó terme.

Köszöntő, Mátyás király-tér 10. szám. (Régi unit. kollegium.)

Miután szabászi szakképzettségemet a
nagyreményű ipar és kereskedelemügyi m.
kir. miniszter ur által engedélyezett ösztön-
díj folytán Európa legelső intézetében Drez-
dában kiténtető eredménnyel sze-
rezttem.

Ennélfogva a szabászat terén előforduló
mindennemű **uri ruhákat** ugyszintén **papi**
palástokat és jelmezeket a legutolsó
divat szerinti szabással a legmagasabb igé-
nyeknek megfelelően készítek el.

Legfőbb törekvésem oda irányul, hogy
pontos, izléses és jó munkával szolgálhassak
nagybecsű rendelőknek, mivel természetem
csak **elsőrangú és szakképzett munkások-
kal** dolgozhatok, mindezek folytán a nagy-
rabecsűlő rendelők közönség szíves pártfogását
kérvő maradok 869. 29—30.

Kiváló tisztelettel
Ütő Árpád.

Alapítva 1859-ben Alapítva 1859-ben

Rum és Likör Gyár.

KÖSZÖNTŐ.
Küldöm tisztelettel az 1855-iki
Orsz. Kiállításra.

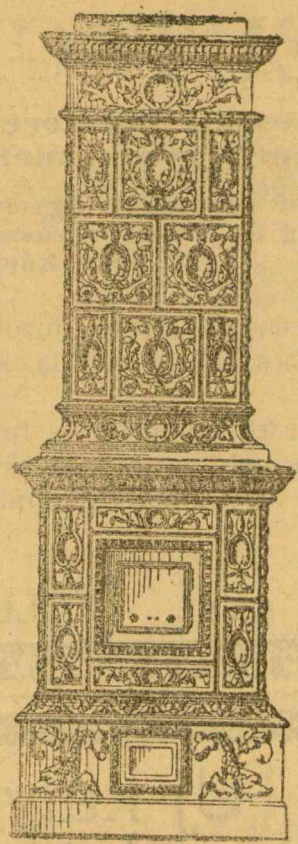
Van szerencsém a n. é. közönség becses
figyelmét felhívni a 43 év óta fennálló

Neff Ádám utóda

azimű jó hírnevű **Rum és Likör gyáromra**, ug-
yszintén fűszer üzletemre Wesselenyi Miklós-
utca 29 szám (volt Hid-utca) a főpostával szemben,
a hol a raktárban vannak saját gyártmányu
Rumok mindennemű **Likörök** valódi Szep-
részi pálinkák, széklő fenyővő, a legjobb hazai
és francia cognac, a legfinomabb egészen friss
thea Peco, császár melán, valódi orosz Karaván
és mardarin theák eredeti kis és nagy csoma-
gokban. — Erdélyi házilag készült **asztali és o-
mege borok** naponta friss töltésű butellás sörök.
Mindennemű fűszerek minden rendelést
hához szállítok. Videki rendelések azonnal tel-
jesíthetnek jó minőség és szolid árak mellett.
A közönség eddigi pártfogását jövőre
Kiváló tisztelettel

Kor-
pit-
fog-

!! Nagy kályha-raktár !!

Telefon 332—297 sz.

Van szerencsém értesí-
tenien. é. közönséget, hogy
Köszöntő, Kossuth La-
jos-u. 7. sz. a. egy dus vá-
laszték

kályha-raktárt

nyitottam, melyben saját
műhelyemben, Kőker-t-
u. 14. sz. rendkívül erős és
tűzálló anyagból készültnek
a **legszébb Dániel hmi**
**kályhák. Takarékos tüze-
lyek** és más elegáns stíli
kemenzőknek kívül a leg-
jobb és legszebb gyártma-
nyu majolika és ó-német
kályhák a budapesti és bu-
dapesti magyargyárakból.
Kályhák átalakítását, taka-
ritását és javítását pont-
osan, jótállás mellett elváll-
alok. Porcellán fürdőká-
dák és falburkolatok ké-
szíttetnek.

Legújabb háztetőfedő
azbecht lapok.

Tűz és vízmentes, semmi
gondozást nem kíván. —
Nagyon tartós és olcsó.

A n. é. közönség hazafias
pártfogását kérvő maradok
tisztelettel 800. 21—25.

Gecse Lajos.

Naponta friss Fogas, Kecsege.

Alma!

Többféle fajlama, asztali alma,
télire való, a legolcsóbb árban
csak

Hajnal J.

986 10—10 Széchenyi-tér 12. sz. alatt

Ugyszintén jó édes csemege-
szőlő is kapható.

Eladóknak kedvezményes ár.

Videki megrendelések pontosan
teljesíthetnek. Sürgőzveim: **Alma!**
Hajnal Köszöntő.

Harcsa, Ponty, kapható.

AZ „ANKER”

élet és járadék biztosító társaság.

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, VI. ker. Deák-tér 6 sz.

(Anker-udvar) a társaság saját házában.

ALAPITTATOTT 1858. ALAPITTATOTT 1858.

Összes vagyon 145 millió K.

Biztosítási állomány . . . 511 millió K.

Eddigi kifizetések 242 millió K.

A nyeménviresztéssel biztosítottak 1902-ben a
vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztá-
lékterv szerint az évi biztosítási díj 25%-át készpén-
zen kifizetve. A **vegyes és takarékpénztári biz-
tosításoknál** B osztálekterv szerint (évenként onel-
kedő osztalék) az összes — az egész biztosítási tartamon
keresztül befizetett — díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak
3 év. 4 év. 5 év. 6 év. 7 év. 8 év után
9%, 12%, 15%, 18%, 21% 24%
fizetett ki készpénzben. 3—10.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Olcsó díjak. Kedvező feltételek. A képzeltet legnagyobb
biztonság. — Prospektussal és felvilágosítással szolgál

TIHANYI R. Köszöntő. (Haller-ház.)

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA

Kocsi gyártók

Köszöntő, Mátyás király-tér 12.

Alapított 1870.

Alapított 1870.

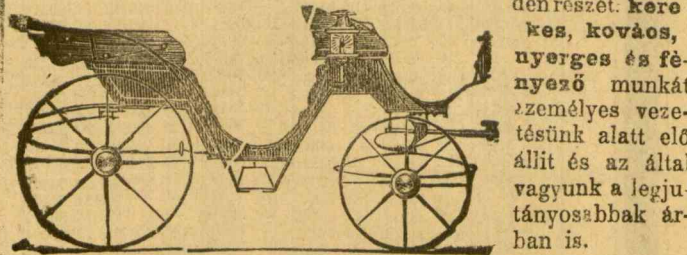
Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Vagy **KOCSI JAVÍTÓ** műhely. — Kocsi gyártás mo-
dern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsi raktára.

Videki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Köszöntő, a hol a kocsi min-
den részét kero-
kes, kovács,
u. yeres és fé-
nyező munkát
személyes veze-
tőnk alatt elő-
állít és az által
vagyunk a legju-
tányosabb ár-
ban is.

Főszámlunk a jó szolid munka jutányos árban.
Becsés pártfogását tisztelettel kérvő

Szeszák Ferencz és Fia.

990. 32—50. kocsi gyártók.

PÁLLÁN HENRIK

BILLARDA SZÁLOK

KÖSZÖNTŐ. (Ovár) Izabella-utca 4.

szám alatt berendezett üzletben kapható

műhelyemben készített **uj és átalakított**

**karamból és fordító aszta-
lok, kávéházi kasszák.**

Ugyszintén dákókat, labdákat és minden
hozza tartozó cikkeket. Elvállalok helybeli
ugyszintén vidéken billiartok átalakítását és
új posztóval bevonását és becsesítését.

Valamint bármimű asztalos munka el-
készítését és javítását. A jó és pontos elké-
szítési munkámért kezdekedik 1874-ben alakult
szolid üzletem. Egyetlek és csinosítok részére
kedvező részl. fizetési feltételek. A nálam ké-
szült munkákért felelősséget vállalok.

Videki megbízásokra azonnal válaszolok.

964. 23—30.

Eisler Mór

férfi és női cipész KÖSZÖNTŐ, Kossuth Lajos
utca 10 sz. (Volt Unitárius collegium.)

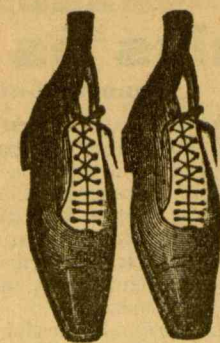
Tisztelettel van szerencsém tudomására hozni helyi és vi-
deki t. megrendelőimnek, valamint a nagyközönségnek, hogy a
tizenhat év óta szolid alapon vezetett **cipész üz-
letem** Wesselenyi Miklós-utca 13 sz. alól **Kossuth-utca**
10 sz. alá, a volt Unitárius Collegium épületébe he-
lyeztem át, hol mint eddig, úgy a jövőre is főüregvésem lesz
a legkényesebb izlésnek is megeléghetni.

üzletemben, saját műhelyemben készült és nem idegen-
ből ide importált első minőségű férfi-, női- és gyermek cipők
kaphatók. Megrendelések pedig pontosan gyorsan és lelkiismer-
tesen teljesíthetnek. — Videki megrendelésekhez elegendő egy
használt cipő beküldése.

Az eddigi szíves bizalmat megköszönve, kérem t. megren-
delőim további kegyes támogatását. Hazafias tisztelettel

EISLER MÓR
férfi és női cipész.

1040 9—15.
Kossuth Lajos-utca 10 sz. (Volt unitárius kollegium.)

Jó alaku tartós és olcsó cipő

csakis

Dukesz Sándor

cipő raktárában kapható

KÖSZÖNTŐ,

Mátyás király-tér 16. (Unió-u. sarkán.)

Cipész műhelyek berendezve.

Cipő-Cremek és cipő-sámfák kaphatók.

308. 48—50.

WICHTERLE F. gazdasági gépgyár bizományi raktára.

TELEFON 351.

TELEFON 351.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

VASKERESKEDÉSÜNKET

az ujonnan épített eszmadia társulat házába, Deák Ferencz-utca 25 szám alá helyeztük át.

Raktárunkat megnagyobbítottuk és a mai kor igényeinek megfelelően rendeztük be.

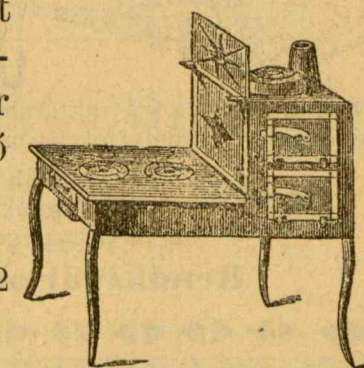
Nagy raktárt tartunk mindenféle rudvasak és vaslemezekben, épület és butor
vasalás, elszigetelő és kátrányos fedéllemezek. Öntött
vaskályhák és takarékos tüzhelyek, konyhafelszerelési cik-
kek és vasbutorok. Tavota gépenőcs, gépolaj, firniss, por
és olajfestékek, laekok, kocsikenőcs és pormentesítő
olajból stb.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak.

Kiváló tisztelettel

718 40—52

BABOS és TÁRSAI.

Telefonsz. 399.

A kenyérlistt fogyasztó közönség figyelmébe!

Telefonsz. 399.

A hét év óta fennálló és szolid alapokon vezetett üzletem t. vásárló közönsége előtt már rég bebizonyult tény és valóság,
hogy az ország legjobb lisztjei, a legolcsóbb árban nálam

STERN JÓZSEF lisztkereskedőnél, Wesselenyi Miklós
utca 12 szám alatt kaphatók.

Egy próba megrendelés elegendő, hogy arról bárki is meggyőződést szerezhesen. — Ugyanott a közönség kényelmére
a legjutányosabban mindennemű **finom minőségű fűszerek** is, valamint elsőrendű, kitűnő minőségű

TÜZIFA waggon és ölszáma, vágottfa mászáknak hához szállítva, **TÜZIFA**
teljes méret és felelőség mellett kaphatók.

972. 18—30. STERN JÓZSEF liszt, fűszer és fakereskedő.

WETTENSTEIN MARI Köszöntő

női és gyermek felöltők raktára

Mátyás király-tér 9 szám. Baró Jósika-féle palota.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a helybeli, valamint a vidéki n. é. közönséget, hogy az őszi és téli
bevásárlási utamból haza érkeztem, női Confectio raktáromat a legújabb divatu női és gyermek felöltőkkel valamint
szörme árakkal dusan berendeztem s a melyek a legjutányosabb árban nálam kaphatók. 1077. 4—15.

Becsés megfizetésüket kérvő tisztelettel

a fenti.

Legújabb henger kalapok (cylinderek).

Sándor Ágoston és Társa

uri divat üzlete

Köszöntő, Mátyás király-tér, Unió-utca sarkán.

Az és őszi téli idényre ajánljuk a n. é. közönségnek b. figyelmébe ujonnan berendezett
raktárunkat.

Bel és külföldi férfi és flu kalapok, sapkák férfi és flu fehérneműek, harisnyák
„Dr. Jäger“ rendszerű alsó ruhák.

Nagy Választék nyakkendőkben.

Legjobb minőségű bőr kesztyűk, első rendű hazai gyártmányu férfi cipők, utazó bőröndök,
táskák, szivar, cigarett és pénztárcák, esernyők, séta pálcák, zsebkések, harisnya, és nadrártatók stb.

Angol és francia illatszerek, pipere áruk.

875. 18—50.

Tisztelettel **Sándor Ágoston és Társa.**

Angol kocsi takarók és plaidek, lópokróczok.

UJ KÁLYHA-GYÁR.

Bátorkodom a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni,
hogy saját telkemen, **Magyar-utca 16. szám alatt** a mai
kor igényeinek teljesen megfelelő

kályha gyárat

építtetem, a hol is kályhák a legszebb, legmodrnebb kivitelben és
színből is készítek, ugyszintén **Teraootta** (építkezési díszeket) és **Schamot**
téglaikat is.

Gyáramban bármily építkezési díszeket és kályhák rajz után
is, és bármily nagyságban és kivitelben **gyorsan és pontosan** elkészí-
tek, úgy, hogy a legkényesebb igényeknek is képes vagyok megfelelni.

Ugynevezett **ó-német kemence 26—1000 frtig. Dániel kemence 15—60 frtig. Főző kemence 40—600 frtig.**

Minden kemenczét ugyanazon **schamotte** anyagból készítem, mint az
eddig raktáromon volt kemenczék készíttve lettek, miért is a nagyérdemű
közönség, állami, városi és privát hivatalok pártfogását esedezem.

Kiváló tisztelettel **KOZEL F. JÓZSEF,**
1492. — kályha-gyáros.